

ZBIERKA  ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 26. 10. 2005 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2006 do: 30. 6.2006

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

475

ZÁKON

z 22. septembra 2005

**o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých
zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje spôsob výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“), práva a povinnosti odsúdených a dozor a kontrolu nad výkonom trestu.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) základnými potrebami osobnej hygieny mydlo, toaletný papier a uterák; u odsúdených žien aj hygienické vložky,
- b) ďalšími potrebami osobnej hygieny hrebeň na vlasy, zubná kefka, zubná pasta, šampón na vlasy a holiace potreby,
- c) základnými potrebami na korešpondenciu obyčajná listová zásielka, obálka, papier a písacie potreby; písacie potreby sa odsúdenému iba vypožičajú,
- d) blízkou osobou manžel, manželka a ich rodičia, druh, družka, rodič, vlastné a osvojené dieťa, osvojiteľ, starý rodič, súrodenec a jeho manžel alebo manželka a osoba, ktorej bolo dieťa odsúdeného zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov z dôvodu výkonu trestu.

§ 3

Základné zásady výkonu trestu

(1) Vo výkone trestu sa rešpektuje ľudská dôstojnosť odsúdeného a nesmú byť použité kruté, neľudské alebo ponižujúce spôsoby zaobchádzania alebo trestania.

(2) Všetky práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú všetkým odsúdeným v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania.¹⁾

(3) Vo výkone trestu sa podporujú také postoje a schopnosti, ktoré odsúdenému pomôžu pri opätovnom zaradení do spoločnosti a rešpektovaní právneho poriadku.

(4) Zmiernenie obmedzenia vo výkone trestu sa nesmie vykonať spôsobom, ktorý by ohrozil ochranu spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti alebo znížil účinok preventívneho pôsobenia výkonu trestu na ostatných členov spoločnosti.

(5) Trest sa vykonáva diferencovane. Pohyb, kontakt, spôsob zabezpečenia a uplatňovania práv odsúdeného je rozdielny podľa stupňa stráženia.

(6) Na zvýšenie účinnosti výkonu trestu sa vykonáva vnútorná diferenciácia a vytvárajú sa špecializované oddiely.

§ 4

Obmedzenie základných práv a slobôd

(1) Počas výkonu trestu je odsúdený povinný podrobiť sa obmedzeniam tých základných práv a slobôd, ktorých výkon by bol v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktoré sa nemôžu vzhľadom na výkon trestu uplatniť. Odsúdený je obmedzený najmä v práve na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, slobode pohybu a pobytu, zachovaní listového tajomstva a tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a v práve slobodnej voľby povolania.

(2) Počas výkonu trestu odsúdený nemá právo na štrajk, slobodne sa zhromažďovať a združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach, zakladať odborové organizácie a združovať sa v nich, slobodne si vybrať lekára a zdravotnícke zariadenie. Odsúdený nemôže vo výkone trestu zakladať politické strany, politické hnutia a združovať sa v nich a nemôže vykonávať volené a iné verejné funkcie.

§ 5

Miesto výkonu trestu

(1) Trest odňatia slobody (ďalej len „trest“) sa vykonáva v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, stredným stupňom stráženia a maximálnym stupňom stráženia,²⁾ v ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých³⁾ a v oddelení na výkon trestu zriadenom v ústave na výkon väzby (ďalej len „ústav“), ako aj v nemocnici pre obvinených a odsúdených (ďalej len „nemocnica“).

(2) Pri ústave a pri ústave na výkon väzby môže generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „generálny riaditeľ“) zriadiť otvorené oddelenie. Otvorené oddelenie je organizačnou súčasťou príslušného ústavu alebo ústavu na výkon väzby.

(3) Ak zdravotný stav odsúdeného vyžaduje zdravotnú starostlivosť, ktorú nemožno poskytnúť v ústave, poskytne sa v potrebnom rozsahu v nemocnici. Ak nemožno poskytnúť zdravotnú starostlivosť ani v nemocnici, poskytne sa na nevyhnutne potrebný čas v inom zdravotníckom zariadení; stráženie a dozor odsúdeného zabezpečuje Zbor väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“) okrem odsúdeného zaradeného na otvorené oddelenie.

§ 6

Orgán zabezpečujúci výkon trestu

(1) Stráženie, dozor a zaobchádzanie s odsúdenými a podmienky výkonu trestu zabezpečuje

zbor.⁴⁾

(2) Príslušník zboru je oprávnený odsúdenému vydávať príkazy a pokyny, uplatňovať obmedzenia podľa tohto zákona a používať donucovacie prostriedky v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁴⁾

(3) Zamestnanec podieľajúci sa na plnení úloh zboru⁵⁾ (ďalej len „zamestnanec zboru“) je oprávnený vydávať odsúdenému pokyny a príkazy a vykonávať zaobchádzanie v rozsahu, v akom sa podieľa na plnení úloh zboru.

DRUHÁ HLAVA

PRIJÍMANIE, UMIESTŇOVANIE, PREMIESTŇOVANIE A ZMENA SPÔSOBU VÝKONU TRESTU

§ 7

Prijímanie

(1) Odsúdeného možno prijať na výkon trestu len na základe právoplatného rozsudku súdu, ak sa preukáže jeho totožnosť a príslušný súd vydal nariadenie výkonu trestu. Ak k nariadeniu výkonu trestu nie je pripojené písomné vyhotovenie právoplatného rozsudku, súd rozsudok zašle ústavu dodatočne. Na výkon trestu sa nastupuje v ústave na výkon väzby.

(2) Odsúdený je povinný po prijatí na výkon trestu podrobiť sa osobnej prehliadke, lekárskej prehliadke, hygienickým, protiepidemickým opatreniam a zdravotným výkonom v rozsahu a za podmienok podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(3) Odsúdenému sa odnímu veci, ktorými by mohol byť ohrozený život, zdravie, majetok alebo bezpečnosť odsúdených alebo iných osôb, marený účel výkonu trestu alebo narušovaný ústavný poriadok, ako aj veci, ktoré by mohli byť zneužitú na útek, prostriedky audiovizuálnej techniky, návykové látky,⁷⁾ ktoré sú vymedzené vo všeobecnej časti Trestného zákona, a veci uvedené v § 40 písm. i).

(4) Po prijatí do výkonu trestu musí byť odsúdený oboznámený s právami a povinnosťami podľa tohto zákona.

§ 8

Umiestňovanie

(1) O tom, do ktorého ústavu sa odsúdený umiestni na výkon trestu, rozhoduje Generálne riaditeľstvo zboru (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) podľa stupňa stráženia, dĺžky trestu, závažnosti trestnej činnosti, veku, zdravotného stavu, vzdelania a kvalifikácie.

(2) Pred umiestnením odsúdeného do príslušného ústavu sa bez zbytočného odkladu vykoná psychologické vyšetrenie osobnosti v stredisku psychodiagnostickej a konzultačnej činnosti; to neplatí u odsúdeného zo zvyškom trestu kratším ako šesť mesiacov. Psychologické vyšetrenie osobnosti odsúdeného je zamerané na zistenie jeho potrieb na určenie programu zaobchádzania.

(3) Do cely alebo izby sa umiestňujú oddelene

- a) ženy od mužov,
- b) dospelí od mladistvých odsúdených,
- c) odsúdení podľa stupňa stráženia, ktorý určil súd,⁸⁾
- d) odsúdení podľa vnútornej diferenciacie.

(4) Odsúdeného možno umiestniť do cely alebo izby samostatne, ak

- a) o to odsúdený požiada a v ústave sú na to vytvorené podmienky,
- b) tak rozhodne riaditeľ ústavu z dôvodu ochrany bezpečnosti odsúdeného alebo iných osôb alebo z iného závažného dôvodu,
- c) mu bol uložený disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu alebo bol zaradený na oddiel s bezpečnostným režimom.

§ 9

Zmena spôsobu výkonu trestu

(1) O zmene spôsobu výkonu trestu rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(2) Ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom strázenia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom strázenia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

(3) Ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom strázenia.

(4) O zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa strázenia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu. Odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom strázenia po vykonaní

- a) tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom strázenia,
- b) tretiny zo zvyšku trestu zostávajúceho po jeho preradení z ústavu s maximálnym stupňom strázenia do ústavu so stredným stupňom strázenia,
- c) polovice trestu, ak bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom strázenia.

(5) Odsúdený môže podať návrh podľa odseku 4 najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od začiatku výkonu trestu; ak bol odsúdenému uložený trest kratší ako šesť mesiacov, po uplynutí troch mesiacov.

(6) Ďalší návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do nižšieho stupňa strázenia môže odsúdený podať až po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým jeho predchádzajúcu žiadosť zamietol.

§ 10

Premiestňovanie

(1) Odsúdený sa prechodne premiestni na výkon trestu do ústavu na výkon väzby na

- a) písomnú žiadosť orgánu činného v trestnom konaní¹⁰⁾ alebo súdu,
- b) návrh riaditeľa ústavu, ak nemožno v ústave, kde odsúdený vykonáva trest, zabezpečiť uplatnenie primeraných obmedzení vyplývajúcich z dôvodu výkonu väzby,
- c) návrh riaditeľa ústavu s cieľom zúčastniť sa športovej alebo kultúrnej aktivity organizovanej zborom.

(2) Odsúdený sa prechodne premiestni na výkon trestu do iného ústavu s rovnakým stupňom strázenia

- a) na návrh riaditeľa ústavu s cieľom preškoliť odsúdeného v odbornom kurze, absolvovať inú formu vzdelávania alebo sa zúčastniť športovej alebo kultúrnej aktivity organizovanej zborom,

- b) na výkon súdom nariadenej ochrannnej liečby,
- c) ak generálne riaditeľstvo tak rozhodlo z iných dôvodov.

(3) Odsúdený sa premiestni na výkon trestu do iného ústavu tiež vtedy, ak

- a) súd rozhodol, že odsúdený sa preradí do ústavu s iným stupňom stráženia,
- b) generálne riaditeľstvo kladne rozhodlo o návrhu riaditeľa ústavu na premiestnenie odsúdeného s cieľom prehĺbiť plnenie účelu výkonu trestu,
- c) generálne riaditeľstvo tak rozhodlo z iných dôvodov.

(4) Odsúdený môže podať žiadosť o premiestnenie podľa odseku 3 písm. b) riaditeľovi ústavu.

DRUHÁ ČASŤ ZAOBCHÁDZANIE

PRVÁ HLAVA ÚČEL ZAOBCHÁDZANIA

§ 11

Vymedzenie zaobchádzania

Zaobchádzanie s odsúdeným je súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa tohto zákona, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia.

DRUHÁ HLAVA VONKAJŠIA DIFERENCIÁCIA A VNÚTORNÁ DIFERENCIÁCIA

Vonkajšia diferenciácia

§ 12

Vonkajšia diferenciácia je výkon trestu podľa stupňa stráženia a riadi sa zásadou, že čím je vyšší stupeň stráženia, tým väčší je rozsah obmedzení; rovnako diferencovane je upravený aj výkon práv a formy zaobchádzania.

§ 13

(1) Výkonom trestu v jednotlivých stupňoch stráženia sa sleduje aj regulácia a kontrola pohybu a činnosti odsúdených v záujme zaistenia ich primeranej izolácie. Využívajú sa pritom spravidla

- a) stavebné, žienijné a technické prostriedky,
- b) spojovacie a signálno-bezpečnostné prostriedky,
- c) informačný systém.

(2) V ústave s minimálnym stupňom stráženia spravidla

- a) ubytovne odsúdených od budička do večierky sa neuzamykajú; v odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu rozhodnúť aj o uzamknutí ubytovní počas dňa s cieľom zaistiť poriadok alebo bezpečnosť,
- b) odsúdení majú povolený pohyb vo vymedzených priestoroch ústavu,
- c) odsúdení sa zaraďujú do práce na pracoviskách mimo ústavu,

d) odsúdeným v súvislosti s plnením pracovných úloh pre potreby ústavu možno povoliť voľný pohyb aj mimo ústavu.

(3) V ústave so stredným stupňom stráženia sa spravidla

- a) odsúdení uzamykajú v ubytovniach, nie však v celách alebo izbách; v odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu nariadiť aj uzamykanie ciel alebo izieb,
- b) odsúdení mimo ubytovní pohybujú pod dohľadom príslušníka zboru,
- c) odsúdení zaraďujú do práce na pracoviská v ústave alebo mimo neho,
- d) odsúdeným voľný pohyb mimo ústavu nepovoľuje.

(4) V ústave s maximálnym stupňom stráženia sa spravidla

- a) cely, ubytovne a izby odsúdených uzamykajú,
- b) odsúdení mimo ciel a ubytovní pohybujú pod dozorom príslušníka zboru,
- c) odsúdení zaraďujú do práce iba na pracoviská vnútri ústavu alebo pracujú v celách alebo izbách,
- d) návštevy odsúdených vykonávajú bez priameho kontaktu.

§ 14

Vnútoraná diferenciacia

(1) Vnútoraná diferenciacia je umiestňovanie odsúdených do oddielov a skupín v rámci toho istého stupňa stráženia na zvýšenie účinnosti zaobchádzania s odsúdenými.

(2) Odsúdení umiestnení do oddielov alebo skupín sú spolu ubytovaní a spravidla aj spolu pracujú a podieľajú sa na plnení určených cieľov zaobchádzania.

TRETIA HLAVA

PROGRAM A PROSTRIEDKY ZAOBCHÁDZANIA

§ 15

Program zaobchádzania

(1) Na splnenie účelu zaobchádzania podľa § 11 určený pedagóg vypracuje pre odsúdeného program zaobchádzania.

(2) Program zaobchádzania sa vypracúva pre každého odsúdeného; ak ide o odsúdeného so zvyškom trestu kratším ako deväť mesiacov, vypracujú sa krátkodobé ciele zaobchádzania.

(3) Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v tomto zákone a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

(4) Program zaobchádzania ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu.

§ 16

Prostriedky zaobchádzania

Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa na splnenie cieľov programu zaobchádzania využívajú formy a metódy pedagogického a psychologického pôsobenia, metódy sociálnej práce, ústavný poriadok, disciplinárna právomoc, zaraďovanie do práce, vzdelávanie a kultúrno-osvetová činnosť.

§ 17

Poradný zbor

Na uplatňovanie nových poznatkov, foriem a metód zaobchádzania s odsúdenými, ktoré napomáhajú dosiahnuť účel výkonu trestu, a na prehĺbenie účinnosti výkonu trestu riaditeľ ústavu zriaďuje v ústave poradný zbor zložený z pedagógov, psychológov, sociálnych pracovníkov a iných odborníkov.

ŠTVRTÁ HLAVA

PRÁVA A POVINNOSTI

Prvý oddiel

Základné sociálne práva

§ 18

Ubytovanie

(1) Odsúdenému sa poskytne ubytovanie v cele alebo izbe. Ubytovacia plocha v cele alebo izbe pre odsúdeného je najmenej 3,5 m². Ak sa na nadmerne zvýši počet odsúdených v ústave, možno ubytovaciu plochu na nevyhnutne potrebný čas znížiť.

(2) Pre každého odsúdeného je v cele alebo izbe lôžko s matracom, podhlavníkom, prikrývkou, lôžkovou bielizňou a stolička. V cele alebo izbe musí byť stolík, rozhlas, elektrické osvetlenie.

(4) Ubytovňou sa na účely tohto zákona rozumie stavebne vymedzený priestor určený na ubytovanie odsúdených, ktorý je zložený z viacerých cel alebo izieb.

(5) Celou sa na účely tohto zákona rozumie ubytovacia miestnosť v ústave, v ktorej je odsúdený umiestnený. Cela pre odsúdených zaradených do ústavu s maximálnym stupňom stráženia a pre odsúdených, ktorí sú uzamykaní na cele, je vybavená bezpečnostnými dverami, signalizačným zariadením, oddeleným hygienickým zariadením, umývadlom s pitnou vodou a ak to stavebno-technické možnosti objektu umožňujú, aj sprchou.

(6) Dekompenzačná cela je špeciálna bezpečnostná cela upravená tak, aby si odsúdený nemohol spôsobiť ujmu na zdraví alebo živote. Na vybavenie dekompenzačnej cely sa nevzťahujú ustanovenia odsekov 2 a 3. Dekompenzačná cela musí spĺňať požiadavky podľa odseku 8.

(7) Izbou sa na účely tohto zákona rozumie ubytovacia miestnosť v ústave, v ktorej je odsúdený umiestnený a ktorá spravidla nie je vybavená bezpečnostnými dverami. Ubytovacie priestory oddielov s izbami môžu byť vybavené spoločným hygienickým zariadením vrátane sprch a umývadlami s pitnou vodou.

(8) Cela a izba musia spĺňať požiadavky na denné osvetlenie a umelé osvetlenie, požiadavky na tepelno-vlhkostnú mikroklimu, vykurovanie a vetranie ustanovené osobitným predpisom.¹¹⁾

(9) Podľa potrieb odsúdených sa zriaďujú fajčiarske a nefajčiarske cely. V cele určenej pre fajčiarov nemôžu byť umiestnení nefajčiari. Ak nemožno zabezpečiť oddelenie fajčiarskych a nefajčiarskych cel, fajčenie sa povolí v stanovenom čase vo vyhradenom fajčiarskom priestore.

§ 19

Stravovanie

Odsúdenému sa poskytuje trikrát denne strava, ktorá zodpovedá odporúčaným výživovým dávkam, pritom sa prihliada na druh a náročnosť vykonávanej práce, vek a zdravotný stav

odsúdeného. Pri stravovaní sa prihliada aj na kultúrne a náboženské tradície odsúdených. Medzi vydávaním jedál nesmie byť väčší časový odstup ako sedem hodín.

§ 20

Odievanie

Odsúdenému sa poskytuje odev a obuv, ktoré zodpovedajú klimatickým a mikroklimatickým podmienkam a zabezpečia ochranu jeho zdravia pred nepriaznivými účinkami týchto podmienok. Odsúdenému ústav poskytuje aj iné súčasti výstroja podľa určených vzorov a noriem. Ak je odsúdenému podľa tohto zákona povolené používať vlastný odev a obuv, musia byť hygienicky nezávadné; v takom prípade ústav umožní ich obmenu počas návštevy.

§ 21

Spánok

Odsúdený má právo na nepretržitý osemhodinový spánok na lôžku; na lôžku môže odpočívať aj mimo času nočného pokoja. Osvetlenie sa v čase nočného pokoja v cele a izbe zhasína; krátkodobé osvetlenie je pri kontrole povolené.

§ 22

Osobná hygiena

(1) Odsúdený má právo na základné potreby osobnej hygieny. Ak odsúdený nemá peňažné prostriedky, ústav mu okrem základných potrieb osobnej hygieny poskytne aj ďalšie potreby osobnej hygieny.

(2) Odsúdený má právo na sprchovanie najmenej dvakrát v týždni. Ak to vyžaduje výkon práce, do ktorej je odsúdený zaradený, alebo iné okolnosti, umožní sa mu sprchovanie podľa potreby.

§ 23

Veci osobnej potreby

Odsúdený môže mať pri sebe v cele alebo izbe fotografie, vlastné knihy, časopisy, študijné materiály, osobnú korešpondenciu, potreby na korešpondenciu, hygienické potreby, veci, ktoré si zakúpil v predajni zriadenej v ústave, v množstve, ktoré zodpovedá možnostiam ich uloženia v skrinke, hodinky, elektrický holiaci strojček, ponorný varič alebo rýchlovarnú kanvicu, ak je v cele alebo izbe elektrická zásuvka, a ďalšie veci povolené riaditeľom ústavu.

Druhý oddiel

Ostatné práva

§ 24

Návštevy

(1) Odsúdený má právo prijímať návštevy blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu najmenej raz za mesiac v trvaní dve hodiny.

(2) Odsúdeného môže súčasne navštíviť najviac päť osôb vrátane detí; ak má odsúdený viac ako štyri deti, toto obmedzenie neplatí pre deti odsúdeného.

(3) V záujme plnenia programu zaobchádzania, z naliehavého rodinného alebo z iného závažného dôvodu môže riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru povoliť návštevu častejšie a aj inej osobe; návšteva inej osoby nesmie byť na úkor práva odsúdeného prijať návštevu blízkych osôb.

(4) Návšteva odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu.

(5) Riaditelia ústavov po vzájomnej dohode umožnia návštevu medzi odsúdenými navzájom a medzi obvinenými a odsúdenými, ak ide o manželov, rodičov a deti, odsúdený má peňažné prostriedky na jej vykonanie a s návštevou súhlasí; súčasne sa dohodnú o tom, či sa návšteva vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu.

(6) Príslušník zboru preruší alebo predčasne skončí návštevu, ak odsúdený alebo návštevník napriek upozorneniu porušuje zásady správania pri návšteve, ústavný poriadok alebo ohrozuje bezpečnosť ústavu.

(7) Návštevy prebiehajú spravidla v priestoroch na to určených. Počas návštevy je zakázané odovzdávať alebo prijímať peňažné prostriedky, korešpondenciu alebo prijímať iné veci; to neplatí, ak ide o obmenu vlastného odevu a obuvi. Riaditeľ ústavu môže povoliť odsúdenému na návšteve prijímať a odovzdať osobné veci, ktorých držanie v ústave nie je povolené, je v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktorých účel držania sa v ústave skončil.

(8) Na požiadanie sa blízkej osobe odsúdeného, ako aj jeho obhajcovi podáva oznámenie o správaní odsúdeného.

§ 25 **Korešpondencia**

(1) Odsúdený má právo prijímať a na vlastné náklady odosielať písomné správy v listinnej podobe (ďalej len „korešpondencia“) bez obmedzenia, ak sa ďalej neustanovuje inak.

(2) Nahliadnuť do korešpondencie odsúdeného má právo riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru; pritom je oprávnený oboznámiť sa s jej obsahom. Ústav je povinný zadržať korešpondenciu, ak obsahuje informáciu s hanlivým obsahom, informáciu, ktorá môže narušiť účel výkonu trestu, alebo vec alebo jej obsah zakladá podozrenie z páchania trestnej činnosti.

(3) Nahliadnutie do korešpondencie je neprípustné, ak je zrejmé, že ide o korešpondenciu

- a) medzi odsúdeným, voči ktorému sa vedie trestné stíhanie, a jeho obhajcom,
- b) medzi odsúdeným a Kanceláriou prezidenta Slovenskej republiky, Národnou radou Slovenskej republiky, Úradom vlády Slovenskej republiky, Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky alebo verejným ochrancom práv.
- c) medzi odsúdeným a medzinárodným orgánom alebo medzinárodnou organizáciou, ktorá podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, je príslušná na prerokovanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv,
- d) medzi odsúdeným a súdom,
- e) zaslanú odsúdenému diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom cudzieho štátu.¹²⁾

(4) Korešpondencia alebo vec uvedená v odseku 2 sa založí do osobného spisu odsúdeného a na túto skutočnosť sa odsúdený upozorní; ďalej sa postupuje podľa povahy zadržanej informácie alebo veci.

(5) Ak odsúdený nemá peňažné prostriedky, ústav zabezpečí na vlastné náklady odoslanie dvoch kusov korešpondencie za kalendárny mesiac.

(6) Ak je odsúdený negramotný alebo nevidiaci, ústav je povinný na jeho požiadanie zabezpečiť napísanie a prečítanie korešpondencie.

(7) Na obsah korešpondencie adresovanej nevidiacemu odsúdenému sa primerane použije osobitný predpis upravujúci poštové služby.¹³⁾

§ 26

Prijímanie balíkov

(1) Odsúdený má právo raz za tri mesiace prijať balík s potravinami a vecami osobnej potreby do hmotnosti piatich kilogramov. Balík možno odsúdenému doručiť len poštou.

(2) Balík nesmie obsahovať cennosti, alkoholické nápoje, lieky, omamné látky, psychotropné látky, ich prekursor, jedy a iné obdobné látky, potraviny podliehajúce rýchlej skaze, doma vyrobené potravinové konzervy, tlačoviny alebo predmety propagujúce národnosť, rasovú, etnickú alebo náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potlačeniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť alebo ohrozujúce mravnosť, zbrane, strelivo a akékoľvek predmety, ktoré možno zneužiť na zmarenie účelu výkonu trestu.

(3) Ak balík obsahuje vec uvedenú v odseku 2, tá sa vráti odosielateľovi na náklady odosielateľa alebo odsúdeného. Ak je podozrenie, že vec súvisí s trestným činom alebo priestupkom, príslušník zboru je povinný vec neodkladne odovzdať príslušnému štátnemu orgánu.

§ 28

Prijímanie peňažných prostriedkov, nakladanie s nimi a iné finančné operácie

(1) Peňažné prostriedky možno odsúdenému zasielať poukazom poštového platobného styku alebo bezhotovostným prevodom na účet cudzích prostriedkov ústavu; ak odsúdenému boli peňažné prostriedky zaslané, zaevidujú sa na jeho konto a odsúdený ich príjem potvrdí podpisom. Ak odsúdený odmietne prijať peňažné prostriedky, tie sa vrátia odosielateľovi alebo príkazcovi. Tento postup sa neuplatní, ak boli peňažné prostriedky zasielané poukazmi poštového platobného styku už vyplatené oprávnenej osobe.

(2) Nákup potravín a ďalších vecí alebo iné finančné operácie s týmito peňažnými prostriedkami sa neumožnia odsúdenému, ktorý má na svojom účte v evidencii ústavu menej peňažných prostriedkov, než je predpokladaná suma cestovného do miesta trvalého pobytu alebo miesta bydliska na území Slovenskej republiky a výška stravného na jeden deň podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ v dobe prepustenia z výkonu trestu; ak ide o cudzinca, do najbližšieho sídla zastupiteľského úradu štátu, ktorého je držiteľom cestovného dokladu, a ak ide o osobu bez štátneho občianstva, po hranicu v mieste opustenia Slovenskej republiky.

(3) Odsúdený môže peňažné prostriedky účtované a evidované ústavom na jeho konte použiť len na nákup základných potrieb osobnej hygieny a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu, na úhradu pohľadávok, súdnych poplatkov a správnych poplatkov, na nákup liekov, ktoré nemožno poskytnúť na základe zdravotného poistenia bezplatne podľa osobitných predpisov,¹⁵⁾ a na úhradu nevyhnutných nákladov za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ak odsúdený v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci neuhradil zrážku najmenej v sume požadovaného čerpania peňažných prostriedkov na

- a) škodu spôsobenú trestným činom, pre ktorý je vo výkone trestu,
- b) pohľadávky spojené s trestným konaním,
- c) pohľadávky spojené s výkonom väzby a výkonom trestu,
- d) škodu, ktorú spôsobil zboru počas výkonu väzby a výkonu trestu,

e) výživné na osoby, voči ktorým je odsúdený povinný plniť vyživovaciu povinnosť určenú rozhodnutím súdu alebo na základe súdom schválenej dohody.

§ 29

Rozdelenie dôchodku

(1) Odsúdený je povinný pri nástupe do výkonu trestu ihneď oznámiť ústavu skutočnosť, že poberá dôchodkovú dávku podľa osobitných predpisov¹⁶⁾ (ďalej len „dôchodok“). Rovnakú povinnosť má odsúdený, ak mu vznikne nárok na dôchodok alebo nárok na jeho výplatu počas výkonu trestu, ak sa odsúdenému prizná dôchodok so spätnou platnosťou alebo ak sa odsúdenému začne vyplácať dôchodok starobného dôchodkového sporenia.

(2) Ak odsúdený vo výkone trestu poberá dôchodok, je povinný na základe výkonu rozhodnutia generálneho riaditeľa nahradiť z dôchodku trovy výkonu trestu vo výške 50 % dôchodku, najviac však za kalendárny mesiac v sume rovnajúcej sa výške časti mzdy nepostihnuteľnej výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾ Trovy sa zaokrúhľujú na celé koruny smerom nadol.

(3) Po nástupe odsúdeného, ktorý je poberateľom dôchodku, na výkon trestu, je generálne riaditeľstvo povinné do ôsmich dní vydať rozhodnutie o povinnosti odsúdeného hradiť trovy výkonu trestu z dôchodku a zaslať ho príslušnému orgánu sociálneho poistenia, príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a príslušnej poisťovni podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾ Od doručenia tohto rozhodnutia nie je možné poukazovať dôchodok odsúdenému na účet v banke alebo na výplatu v hotovosti.

(4) Orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovska spoločnosť a príslušná poisťovňa poukáže sumu na úhradu trov výkonu trestu z dôchodku každý mesiac bezhotovostným prevodom na účet príslušnému ústavu po doručení rozhodnutia podľa odseku 2. Zvyšok dôchodku sa zašle odsúdenému, ktorý je poberateľom dôchodku.

(5) Ak bol odsúdený počas výkonu trestu premiestnený do iného ústavu, zmenu je povinný oznámiť do ôsmich dní orgánu sociálneho poistenia, príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a príslušnej poisťovni ústav, z ktorého bol odsúdený premiestnený. Ak orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovska spoločnosť a príslušná poisťovňa už poukázali dôchodok alebo úhradu trov výkonu trestu z dôchodku na účet ústavu, v ktorom sa už príjemca dôchodku nenachádza, ústav dôchodok alebo úhradu trov výkonu trestu z dôchodku zašle na účet ústavu, do ktorého bol poberateľ dôchodku premiestnený.

(6) Ústav je povinný do ôsmich dní oznámiť orgánu sociálneho poistenia, príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a príslušnej poisťovni podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ prepustenie z výkonu trestu odsúdeného, ktorý je poberateľom dôchodku.

(7) Orgánom sociálneho poistenia sa na účely tohto zákona rozumie organizačná zložka Sociálnej poisťovne, Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia a príslušný útvar sociálneho zabezpečenia.

(8) Ustanovenia odsekov 1, 5, 6 a 7 sa primerane vzťahujú na poberanie nemocenskej dávky a úrazovej dávky.

§ 30

Nákup potravín a vecí osobnej potreby

(1) Odsúdený má právo na nákup potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí v predajni v ústave najmenej jedenkrát týždenne v určený pracovný deň v primeranom množstve a s prihliadnutím na možnosť ich bezpečného uloženia v skrinke. Nákup je povolený len formou bezhotovostného styku

s výnimkou otvoreného oddelenia, kde je nákup povolený platbou v hotovosti. Výška nákupu nesmie presiahnuť v kalendárnom mesiaci trojnásobok sumy životného minima podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(2) V ústave sa pre odsúdených zriaďujú predajne s potravinárskym, drogistickým a priemyslovým tovarom.

(3) Riaditeľ ústavu môže určiť skladbu, množstvo a termín nákupov odsúdených v predajni v ústave.

§ 31

Zdravotná starostlivosť

(1) Odsúdený má právo na zdravotnú starostlivosť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.²⁰⁾

(2) Ústav môže zo svojho rozpočtu poskytnúť nenávratný peňažný príspevok odsúdenému, ktorý nemá peňažné prostriedky na nákup liekov, liečebnej alebo zdravotníckej pomôcky predpísaných lekárom a tieto nemožno poskytnúť bezplatne na základe zdravotného poistenia podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ a na úhradu nevyhnutných nákladov za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²¹⁾

(3) Riaditeľ ústavu je povinný odsúdeným zabezpečiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

(4) Lekár je povinný podať riaditeľovi ústavu správu o výskyte vážneho ochorenia alebo zranenia odsúdeného; riaditeľ ústavu o tom informuje primerane podľa osobitného predpisu²¹⁾ blízku osobu odsúdeného a ak takejto osoby niet, inú osobu, ktorú určí odsúdený.

(5) Odsúdený má právo zúčastniť sa denne na vychádzke v určenom otvorenom priestore ústavu v trvaní najmenej jednej hodiny. Vychádzku môže v mimoriadnych prípadoch obmedziť alebo zrušiť riaditeľ ústavu.

§ 32

Vzdelávanie

(1) Vzdelávanie odsúdených je súhrn aktivít založených na aktívnej účasti odsúdeného a zameraných na jeho začlenenie do spoločnosti v súlade s jeho osobnými a spoločenskými potrebami. Vzdelávanie odsúdených sa spravidla organizuje tak, aby v súlade s osobitnými predpismi bolo ukončenie štúdia oficiálne uznané vydaním príslušného dokladu akreditovanou inštitúciou; z dokladu nesmie byť zrejmé, že odsúdený ho získal počas výkonu trestu.

(2) Odsúdenému, u ktorého sú na to predpoklady, sa umožní, aby získal základné vzdelanie, stredné odborné vzdelanie, úplné stredné vzdelanie alebo sa zúčastnil iných foriem vzdelávania, ktoré mu umožnia získať alebo zvyšovať si pracovnú kvalifikáciu.

(3) Negramotnému odsúdenému sa umožní, aby absolvoval kurz pre negramotných. Ak je odsúdený zaradený do takéhoto kurzu, je povinný sa na ňom pravidelne zúčastňovať.

Kultúrno-osvetová činnosť

§ 33

(1) Kultúrno-osvetová činnosť je súhrn záujmových aktivít a aktivít vo voľnom čase, ktoré odsúdenému sprostredkujú sústavu akceptovateľných vzorcov konania a správania, medziľudských vzťahov, úcty k životu a spoločnosti.

(2) Odsúdenému možno povoliť prijatie balíka obsahujúceho študijné materiály, literatúru a veci na záujmovú a športovú činnosť zodpovedajúce možnostiam ich uloženia a využitia v ústave.

§ 34

(1) Odsúdený môže po súhlase riaditeľa ústavu na vlastné náklady používať v cele alebo izbe vlastný rádiový prijímač a televízny prijímač napájaný z vlastného zdroja, ktorý je jeho súčasťou, pri splnení podmienok ustanovených v osobitnom predpise²²⁾ za používanie takého prijímača. Vlastný rádiový prijímač a televízny prijímač môže odsúdený používať po vykonaní technickej kontroly na účely zistenia, či v nich nie je inštalované zariadenie umožňujúce nedovolený prenos informácií; vykonanie technickej kontroly zabezpečí ústav na náklady odsúdeného. Ak to umožňujú podmienky v ústave, môže riaditeľ ústavu povoliť pripojenie rádiového prijímača a televízneho prijímača do elektrickej siete.

(2) Odsúdený môže rozhlasové vysielanie počúvať a televízne vysielanie sledovať v čase určenom v časovom rozvrhu dňa spôsobom, ktorý nenaruša ústavný poriadok. Odsúdenému sa tiež umožní počúvanie rozhlasového vysielania prostredníctvom rozhlasu inštalovaného v cele a v stanovenom rozsahu sledovanie televízneho vysielania alebo programu zo záznamu.

§ 35

(1) Odsúdený má právo na vlastné náklady predplatiť si dennú tlač a časopisy a objednať si knihy okrem tých, ktoré propagujú národnosť, rasovú, etnickú, náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potláčaniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť, ohrozujú mravnosť, morálku a poriadok v ústave alebo popisujú výrobu a použitie návykových látok, jedov, výbušnín, zbraní a streľiva. Dennú tlač a časopisy môžu odsúdenému predplatiť aj rodinní príslušníci a iné osoby, ak tieto budú do ústavu dodávané poštovým podnikom.²³⁾

(2) Odsúdený má právo vypožičať si z knižnice v ústave knihy podľa vlastného výberu, vypožičiavať si a hrať spoločenské hry, ktoré sú v ústave.

Ochrana práv odsúdených

§ 36

(1) Na uplatnenie a zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov podľa tohto zákona má odsúdený právo podávať žiadosti, sťažnosti a podnety štátnym orgánom Slovenskej republiky, ktoré sú príslušné na prejednanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv, ako aj medzinárodným orgánom a medzinárodným organizáciám, ktoré sú podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, príslušné na prejednanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv; ústav je povinný bezodkladne zabezpečiť ich odoslanie bez toho, aby zisťoval odosielača.

(2) Ak o to odsúdený požiada, umožní sa mu rozhovor s riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru a s osobami a zástupcami orgánov uvedenými v § 96 a 97 v čase, keď vykonávajú dozor alebo kontrolu v ústave.

§ 37

(1) Odsúdený má právo na ochranu pred neoprávneným násilím a akýmkoľvek prejavmi ponížovania ľudskej dôstojnosti.

(2) Ak príslušník zboru alebo zamestnanec zboru zistí porušenie alebo hrozbu porušenia práva odsúdeného uvedeného v odseku 1 alebo ak odsúdený takýto prípad oznámi príslušníkovi zboru

alebo zamestnancovi zboru, vykoná nevyhnutné opatrenia na zabránenie takéhoto konania a oznámi prípad riaditeľovi ústavu alebo inému oprávnenému nadriadenému.

§ 38

Styk s advokátom a inou osobou

Odsúdený má právo na poskytovanie právnej pomoci advokátom²⁴⁾ alebo inou osobou, ktorá ho zastupuje v inej právnej veci, ktorá môže v medziach svojho splnomocnenia korešpondovať a hovoriť s odsúdeným. Rozhovor sa môže uskutočniť len v čase a rozsahu nenarúšajúcom ústavný poriadok. Riaditeľ ústavu zabezpečí, aby určený príslušník zboru mohol rozhovor medzi odsúdeným a advokátom vidieť, nie však počuť.

Tretí oddiel

Základné povinnosti a ústavný poriadok

Základné povinnosti a zákazy

§ 39

Odsúdený je povinný

- a) plniť povinnosti uložené týmto zákonom a ústavným poriadkom,
- b) plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku,
- c) plniť úlohy vyplývajúce z programu zaobchádzania,
- d) odovzdať do úschovy ústavu veci, ktorých držanie s prihliadnutím na ich cenu, množstvo alebo spôsob používania je zakázané alebo v rozpore s účelom výkonu trestu, šetrne zaobchádzať so zverenými vecami, vo všetkých priestoroch ústavu a v osobných veciach udržiavať poriadok, čistotu, dodržiavať zásady hygieny a nepoškodzovať cudzí majetok,
- e) pracovať, ak je zaradený do práce; to neplatí, ak je práceneschopný, poberateľ invalidného, starobného a predčasného starobného dôchodku alebo je zaradený do dennej formy štúdia, rekvalifikačného kurzu a kurzu počas pracovnej doby,
- f) zúčastňovať sa na výkone prác pre ústav a výkone prospešných prác mimo ústavu,
- g) dodržiavať opatrenia a pokyny týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarmi a pri výkone práce používať predpísané osobné ochranné pracovné prostriedky,
- h) podrobiť sa lekárskej prehliadke, hygienickým a protiepidemickým opatreniam a zdravotným úkonom v rozsahu a za podmienok podľa osobitných predpisov,⁶⁾ strpieť úkony súvisiace s jeho identifikáciou, podrobiť sa osobnej prehliadke a umožniť príslušníkovi zboru kontrolu osobných vecí,²⁵⁾
- i) podrobiť sa potrebnému vyšetreniu v prípade podozrenia, že odsúdený je pod vplyvom návykových látok,
- j) uhrádzať predpísané náklady spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ako aj s výkonom trestu,
- k) v čase od večierky do budička dodržiavať nočný pokoj.

§ 40

Odsúdenému sa zakazuje

- a) nadväzovať kontakty s inými osobami v rozpore s týmto zákonom alebo pokynom vydaným na základe tohto zákona,
- b) vstupovať a pohybovať sa bez sprievodu príslušníka zboru v zakázaných strážených priestoroch, najmä v označenom zakázanom a ochrannom pásme a mimo vymedzený priestor výkonu trestu a pracoviska,
- c) vyrábať, prechovávať a požívať návykové látky,

- d) vyrábať a prechovávať predmety, ktorými by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, ktoré by mohli byť zneužitú na útek alebo ktorými by sa mohol narušiť ústavný poriadok alebo poškodiť zdravie,
- e) tetovať seba, inú osobu alebo sa nechať tetovať, zhotovovať piercing seba alebo inej osobe alebo nechať si zhotovovať piercing,
- f) predstierať ochorenie, úmyselne sa poškodzovať na zdraví, užívať lieky nepredpísané, nepovolené lekárom alebo užívať ich inak, ako ich predpísal alebo povolil lekár alebo odovzdávať lieky iným odsúdeným,
- g) zúčastňovať sa hazardných hier,²⁶⁾ hrať hry o peňažné prostriedky, veci a služby,
- h) vykonávať činnosť, ktorou ohrozuje alebo ponízuje ľudskú dôstojnosť,
- i) prechovávať tlačoviny alebo predmety propagujúce národnostnú, rasovú, etnickú alebo náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potláčaniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť, ohrozujúce mravnosť alebo popisujúce zhotovenie zbrane, streliva, výbušnín, návykových látok a akékoľvek predmety, ktorými by mohol mať účel výkonu trestu, prechovávať a používať mobilný telefón okrem prípadu jeho použitia podľa § 27 ods. 4.
- j) fajčiť mimo vyhradených priestorov.

§ 41

Ústavný poriadok

(1) Riaditeľ ústavu vydá ústavný poriadok, ktorým sa upravuje spôsob výkonu práv, obmedzení a povinností odsúdených a uplatňovanie poriadku a disciplíny; súčasťou ústavného poriadku je časový rozvrh dňa.

(2) Ústavný poriadok schvaľuje generálny riaditeľ.

(3) Ústavný poriadok je k dispozícii v každej cele, kde je umiestnený odsúdený.

PIATA HLAVA

ZARAĐOVANIE DO PRÁCE

§ 42

Základné zásady zaraďovania do práce

(1) Odsúdený sa zaraďuje do práce v súlade s účelom výkonu trestu; pritom sa prihliada na zdravotný stav, využitie pracovnej kvalifikácie a plnenie cieľov programu zaobchádzania.

(2) Zaradenie odsúdeného do práce je osobitný vzťah medzi ústavom a odsúdeným, ktorým nevzniká pracovný pomer ani iný obdobný pracovnoprávny vzťah. Zaradenie odsúdeného do práce môže zbor skončiť kedykoľvek, a to aj bez uvedenia dôvodu. Ústav si voči odsúdenému zaradenému do práce plní povinnosti zamestnávateľa. Na zaraďovanie do práce odsúdených sa primerane použijú ustanovenia § 85, § 93 až 95, § 97, § 98, § 126, § 133 ods. 1 a 2, § 147, § 148, § 174, § 175 a § 193 až 198 Zákonníka práce.

Stredisko vedľajšieho hospodárstva a vnútorná prevádzka

§ 43

(1) Zbor organizuje a zabezpečuje činnosť zameranú na vykonávanie práce odsúdenými²⁷⁾ v stredisku vedľajšieho hospodárstva ústavu (ďalej len „stredisko“) a vo vnútornej prevádzke ústavu; táto činnosť nemá podnikateľský charakter a výdavky na ňu sa uhrádzajú zo štátneho rozpočtu.

(2) Vykonávanie práce odsúdenými v stredisku sa vykonáva formou vlastnej výroby

a poskytovaním prác a služieb. Stredisko zabezpečuje tieto činnosti v ústave alebo mimo ústavu. Vlastná výroba strediska je určená predovšetkým na uspokojovanie potrieb zboru. Na základe zmluvy poskytuje stredisko práce a služby právnickej osobe alebo fyzickej osobe. V zmluve sa určia tiež podmienky, za ktorých budú odsúdení pracovať.

(3) Odsúdený nesmie vykonávať práce, pri ktorých by prišiel do styku s výbušnami, zbraňami, návykovými a inými nebezpečnými látkami.

(4) Kontrolnú činnosť nad vykonávaním práce odsúdenými vykonávajú orgány zboru; tým nie je dotknuté právo kontroly iných oprávnených orgánov.

(5) Príslušné orgány zboru sú oprávnené vstupovať do prevádzkových objektov a zariadení právnických osôb a fyzických osôb, v ktorých odsúdení na základe uzatvorenej zmluvy pracujú, a požadovať predloženie dokladov súvisiacich s vykonávaním práce odsúdenými.

§ 44

(1) Za práce a služby vykonané odsúdenými v stredisku poskytuje právnická osoba a fyzická osoba ústavu zmluvne dohodnuté plnenie.

(2) Pracovný čas a pracovné podmienky sú pre odsúdených rovnaké ako pre ostatných zamestnancov. Riaditeľ ústavu môže nariadiť skrátenie pracovného času odsúdeného; ten však v jednom dni nesmie byť kratší ako päť hodín. Riaditeľ ústavu môže nariadiť odsúdenému prácu nadčas a prácu v dňoch pracovného pokoja.

§ 45

Pracovná odmena

(1) Odsúdenému patrí pracovná odmena podľa druhu vykonávanej práce, odpracovaného času alebo normy spotreby práce; za čas, keď odsúdený nepracoval, mu nepatrí náhrada pracovnej odmeny. Výšku pracovnej odmeny a podmienky jej poskytovania ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

(2) Z hrubej pracovnej odmeny odsúdeného vykonáva, vykazuje a odvádza zbor zrážky podľa osobitných predpisov;²⁸⁾ zostatok je čistá pracovná odmena, z ktorej sa vykonávajú zrážky v poradí

- a) na úhradu výživného na osoby, voči ktorým má odsúdený vyživovaciu povinnosť vrátane príspevku na úhradu nákladov pri starostlivosti o dieťa v ústavnej alebo ochrannej výchove,
- b) na úhradu trov výkonu trestu,
- c) nariadené rozhodnutím riaditeľa ústavu.

(3) Ak výkon zrážok uvedených v odseku 2 nariadil súd alebo súd výkonom exekúcie poveril súdneho exekútora, postupuje sa podľa osobitných predpisov.²⁹⁾

(4) Čistá pracovná odmena odsúdeného po vykonaní zrážok podľa odsekov 2 a 3 sa rozdelí na vreckové a úložné.

(5) Odsúdenému nevzniká nárok na minimálnu mzdu podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

§ 46

Výkon prác pre ústav

(1) Odsúdený, ktorý nie je zaradený do práce, sa spravidla zaradi do vzdelávacích a osvetových aktivít alebo na výkon prác pre ústav na účely získania pracovných návykov a zručností v súlade s programom zaobchádzania; v takom prípade je účasť na týchto aktivitách povinná.

(2) Výkon prác pre ústav je zameraný najmä na oblasť životného prostredia, práce súvisiace s úpravou majetku štátu v správe ústavu a iné činnosti; vykonávajú sa v ústave a vonkajších priestoroch, ktoré sú súčasťou ústavu alebo sú v ich trvalej alebo dočasnej správe.

(3) Čas, keď je odsúdený zaradený do vzdelávacích a osvetových aktivít alebo do prác pre ústav, sa nezapočítava do pracovného času.

(4) Odsúdený je povinný vykonávať práce pre ústav bezplatne v rozsahu najviac štyri hodiny denne.

(5) Výkon prác pre ústav a výkon prospešných prác mimo ústavu sa podľa tohto zákona nepovažuje za výkon všeobecne prospešných činností podľa osobitného predpisu.³¹⁾

§ 47

Výkon prospešných prác mimo ústavu

Riaditeľ ústavu môže v osobitných prípadoch na odstránenie následkov núdzového stavu podľa osobitného predpisu³²⁾ zaradiť odsúdeného na výkon prospešných prác mimo ústavu; v takom prípade nesmie byť ohrozené zdravie a život odsúdeného.

§ 48

Povinnosti odsúdeného zaradeného do práce

(1) Odsúdený zaradený do práce je povinný dodržiavať pracovnú disciplínu. Pritom je povinný najmä

- a) riadne plniť pracovné úlohy, príkazy a pokyny príslušníka zboru alebo zamestnanca zboru, ktorý organizuje a kontroluje vykonávanie práce odsúdeným,
- b) využívať pracovný čas a prostriedky zverené na vykonávanie práce,
- c) plniť včas, kvalitne a hospodárne pracovné úlohy.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane vzťahuje aj na odsúdeného zaradeného na výkon prác pre ústav a na výkon prospešných prác mimo ústavu.

§ 49

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a ochrana pred požiarmi

Starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia odsúdených pri práci a ochranu pred požiarmi zaisťuje ústav. Odsúdený je povinný dbať o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a ochranu pred požiarmi.

ŠIESTA HLAVA

DISCIPLINÁRNE ODMENY, DISCIPLINÁRNE TRESTY A DISCIPLINÁRNA PRÁVOMOC

Prvý oddiel

Disciplinárne odmeny

§ 50

Disciplinárne odmeny

(1) Za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení programu zaobchádzania, plnení pracovných povinností alebo vykonanie príkladného činu možno odsúdenému udeliť disciplinárnu odmenu.

(2) Príkladným činom sa rozumie vykonanie hrdinského skutku, prejav statočnosti pri záchrane ľudského života alebo materiálnych hodnôt, mimoriadny prejav odvahy a úsilia.

(3) Disciplinárnou odmenou je

- a) pochvala,
- b) mimoriadne povolenie návštevy,
- c) mimoriadne povolenie telefonického volania,
- d) zvýšenie vreckového až o jednu tretinu na dobu až troch kalendárnych mesiacov,
- e) finančná odmena do výšky 2 000 Sk,
- f) mimoriadne voľno na opustenie ústavu.

§ 51

Mimoriadne voľno na opustenie ústavu

(1) Riaditeľ ústavu môže udeliť odsúdenému mimoriadne voľno na opustenie ústavu až na päť dní, a to aj opakovane; voľno sa odsúdenému započítava do výkonu trestu.

(2) Mimoriadne voľno na opustenie ústavu nemožno udeliť odsúdenému umiestnenému do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

(3) Odsúdenému, ktorý sa bez závažných dôvodov načas nevrátil do ústavu, ďalšie mimoriadne voľno na opustenie ústavu možno udeliť až po uplynutí 12 mesiacov. Čas, po ktorý sa odsúdený neoprávnene zdržiaval mimo ústavu, sa do výkonu trestu nezapočítava.

Druhý oddiel

Disciplinárne tresty a zhabanie vecí

§ 52

Disciplinárne tresty

(1) Odsúdený je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitných predpisov³³⁾ (ďalej len „priestupok“).

(2) Disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo zákazu podľa tohto zákona, predpisov na jeho vykonanie alebo ústavného poriadku odsúdeným,

(3) Za disciplinárne previnenie možno odsúdenému uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) pokarhanie,
- b) zníženie vreckového o jednu tretinu až na dobu troch mesiacov,
- c) zákaz telefonického volania až na dobu troch mesiacov,
- d) zákaz sledovať televíziu okrem hlavných spravodajských a vybraných vzdelávacích programov až na dobu troch mesiacov,
- e) zákaz najviac dvoch nákupov potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí okrem základných a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu,
- f) umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase až na dobu 20 dní,
- g) celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu až na dobu 20 dní,
- h) umiestnenie do samoväzby až na dobu 20 dní,
- i) prepadnutie vecí.

(4) Za priestupok možno odsúdenému uložiť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi³³⁾ tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) pokutu vo výške ustanovenej osobitnými predpismi,³³⁾
- c) zákaz činnosti na čas ustanovený osobitnými predpismi,³³⁾
- d) prepadnutie vecí.

§ 53

Výkon disciplinárnych trestov

(1) Uloženie disciplinárneho trestu sa odsúdenému oznámi individuálne alebo pred skupinou odsúdených. Disciplinárny trest je uložený jeho oznámením; s jeho výkonom sa musí začať bez zbytočného odkladu po uložení, najneskôr však do 30 dní.

(2) Pokarhanie sa ukladá za menej závažné disciplinárne previnenie; oznámi sa ústne, a to buď individuálne, alebo pred skupinou odsúdených. Ak sa odsúdený dopustí disciplinárneho previnenia opakovane v priebehu šiestich mesiacov, uloží sa mu prísnejší disciplinárny trest ako pokarhanie.

(3) Vreckové možno odsúdenému znížiť najviac o jednu tretinu. Suma, ktorá sa však odsúdenému musí ponechať, nesmie byť nižšia ako suma potrebná na základné potreby a ďalšie potreby osobnej hygieny a základné potreby na korešpondenciu.

(4) Doba zákazu telefonického volania sa začína počítať prvým hovorom, na ktorý vznikol odsúdenému nárok bezprostredne po uložení disciplinárneho trestu. Ak pred uložením disciplinárneho trestu zákazu telefonického volania bola odsúdenému udelená disciplinárna odmena podľa § 50 ods. 3 písm. c), táto sa zruší. V obzvlášť závažných prípadoch možno počas výkonu tohto disciplinárneho trestu postupovať podľa § 27 ods. 2.

(5) Odsúdenému, ktorému bol uložený disciplinárny trest zákazu sledovať televíziu, sa nepovolí vstup do priestorov na sledovanie televízie v čase mimo vysielania hlavnej večernej spravodajskej relácie alebo vzdelávacích programov vybraných pedagógom. Ak bol odsúdenému povolený vlastný televízny prijímač, ten sa mu po dobu výkonu disciplinárneho trestu odoberie. Ak je odsúdený umiestnený na cele alebo izbe, kde je inštalovaný televízny prijímač, umiestni sa odsúdený po dobu výkonu disciplinárneho trestu do cely alebo izby, kde televízny prijímač nie je inštalovaný.

(6) Výkon disciplinárneho trestu zákazu nákupu potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí sa začína dňom prvého nákupu, na ktorý vzniká odsúdenému nárok po uložení disciplinárneho trestu.

(7) Disciplinárny trest prepadnutia vecí možno uložiť za podmienok ustanovených pri ukladaní sankcie prepadnutia vecí podľa všeobecného predpisu o priestupkoch.³⁴⁾ Po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia o prepadnutí vecí odovzdá ústav vec spolu s opisom rozhodnutia príslušnému štátnemu orgánu vykonávajúcemu správu majetku štátu, v ktorého územnom obvode sa ústav nachádza, najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Výkon disciplinárnych trestov v uzavretom oddiele

§ 54

(1) Počas výkonu disciplinárneho trestu podľa § 52 ods. 2 písm. f) až h) sa odsúdený

nezúčastňuje na kultúrno-osvetových, vzdelávacích aktivitách a aktivitách vo voľnom čase, nie je mu dovolené nakupovať potraviny, veci osobnej potreby a iné veci okrem základných potrieb a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu, prijať návštevu, telefonovať, fajčiť a odpočívať na lôžku mimo doby určenej ústavným poriadkom.

(2) Odsúdený zaradený do práce, ktorému bol uložený disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase, je povinný nastúpiť do oddielu v pracovných dňoch ihneď po skončení pracovného času a zotrvať v ňom aj v dňoch pracovného voľna a pracovného pokoja.

(3) S výkonom disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby možno začať, až keď lekár zistí, že odsúdený je schopný podrobiť sa výkonu takého disciplinárneho trestu. Počas disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby odsúdený nepracuje. Rovnako sa postupuje aj pri disciplinárnom treste celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu, odsúdený je však povinný upratovať na uzavretom oddiele a v prípade potreby aj vykonávať práce nevyhnutné na odstránenie havarijného stavu v ústave.

(4) Odsúdeného, ktorý vykonáva disciplinárny trest celodenného umiestnenia v uzavretom oddiele alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, musí vyšetriť lekár najmenej raz za tri dni a tiež posúdiť, či je spôsobilý ďalej vykonávať disciplinárny trest; tým nie je dotknuté právo odsúdeného na poskytnutie potrebnej zdravotnej starostlivosti.

(5) Ak bol odsúdenému počas výkonu disciplinárneho trestu opätovne uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, možno odsúdeného podrobiť takémuto disciplinárnemu trestu bez prerušenia najviac po dobu 30 dní; zvyšok nevykonaného disciplinárneho trestu odsúdený vykoná najskôr po uplynutí desiatich dní.

§ 55

(1) Uzavretý oddiel sa zriaďuje v osobitnej budove alebo vo vyčlenenom priestore ubytovne oddelenom od miestností ostatných odsúdených. Cela uzavretého oddielu musí zodpovedať hygienickým a stavebno-technickým podmienkam.

(2) Počas výkonu disciplinárnych trestov umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase, celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu a umiestnenia do samoväzby používa odsúdený určený odev. Vychádzky odsúdených umiestnených do uzavretého oddielu sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených v rozsahu jednej hodiny denne. Odsúdený v uzavretom oddiele sa musí podrobiť osobnej prehliadke podľa pokynov príslušníka zboru. Odsúdenému sa odoberú všetky veci, ktoré by mohol použiť na úmyselné poškodenie svojho zdravia alebo zdravia inej osoby. Strava sa odsúdenému vydáva spravidla v cele výkonu disciplinárneho trestu.

(3) Ak odsúdený, ktorému bol uložený disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase, nie je zaradený do práce, trest nastúpi v pracovných dňoch o 15.00 hodine a skončí o 06.00 hodine nasledujúceho dňa.

(4) Počas výkonu niektorého z disciplinárnych trestov uvedených v odseku 2 odsúdený môže byť z bezpečnostných dôvodov umiestnený na cele sám alebo ak nie sú vo výkone tohto disciplinárneho trestu súčasne aspoň dvaja odsúdení.

(5) Disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby sa vykonáva v cele na to určenej; umiestňuje sa do nej len jeden odsúdený.

(6) Výkon disciplinárnych trestov uvedených v odseku 2 sa odloží alebo preruší vždy na čas práceneschopnosti odsúdeného alebo jeho prechodného premiestnenia do iného ústavu.

§ 56

Zhabanie vecí

(1) Ak odsúdenému nebol uložený disciplinárny trest prepadnutia vecí, možno rozhodnúť, že sa takáto vec zhabe, ak sú splnené podmienky ustanovené na zhabanie vecí podľa všeobecného predpisu o priestupkoch.³⁴⁾

(2) Rozhodnutie o zhabaní vecí sa ihneď oznámi odsúdenému, ktorý spáchal disciplinárne previnenie alebo priestupok, a vlastníkovi vecí, ak je známy.

(3) Po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia o zhabaní vecí odovzdá ústav vec spolu s opisom rozhodnutia príslušnému štátnemu orgánu vykonávajúcemu správu majetku štátu, v ktorého územnom obvode sa ústav nachádza, najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Tretí oddiel

Konanie o disciplinárnych previneniach, priestupkoch a disciplinárnych odmenách

§ 57

Disciplinárna právomoc

Právo udeliť disciplinárnu odmenu a uložiť disciplinárny trest odsúdenému má v rozsahu ustanovenej právomoci riaditeľ ústavu, vedúci otvoreného oddelenia, vedúci oddelenia výkonu väzby a výkonu trestu, vedúci oddelenia výkonu trestu a pedagóg.

Konanie o disciplinárnych previneniach a priestupkoch

§ 58

(1) Pred uložením disciplinárneho trestu musia byť objasnené okolnosti spáchania disciplinárneho previnenia alebo priestupku a preukázaná vina odsúdeného. Odsúdenému sa pred uložením disciplinárneho trestu musí umožniť, aby sa k veci vyjadril.

(2) Pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho trestu sa prihliada na povahu disciplinárneho previnenia alebo priestupku, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, jeho následky, mieru zavinenia a na doterajší postoj odsúdeného k plneniu povinností.

(3) Uložený disciplinárny trest musí byť primeraný závažnosti spáchaného disciplinárneho previnenia alebo priestupku, spôsobu jeho spáchania, jeho následkom, ako aj okolnostiam, za ktorých bol spáchaný.

(4) Disciplinárny trest možno odsúdenému uložiť do 30 dní odo dňa, keď sa o disciplinárnom previnení alebo priestupku dozvedel ktorýkoľvek príslušník zboru alebo zamestnanec zboru v ústave, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa jeho spáchania.

(5) Za disciplinárne previnenie, a ak všeobecný predpis o priestupkoch³⁴⁾ neustanovuje inak, aj za priestupok možno odsúdenému uložiť len jeden disciplinárny trest; to neplatí, ak sa ukladá disciplinárny trest prepadnutia vecí.

§ 59

(1) Ak priestupok spáchaný počas výkonu trestu bol predmetom prešetrovania iného orgánu, lehota 30 dní na uloženie disciplinárneho trestu začína plynúť dňom, keď sa ktorýkoľvek z príslušníkov zboru s disciplinárnou právomocou dozvedel o výsledku tohto prešetrovania.

(2) Iným orgánom podľa odseku 1 sa rozumie súd, orgán činný v trestnom konaní,³⁵⁾ správny orgán³⁶⁾ a orgán oprávnený vykonávať príslušné prešetrovanie alebo kontrolnú činnosť.

§ 60

Odpustenie disciplinárneho trestu a upustenie od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu

(1) Ak výkon disciplinárneho trestu nie je vzhľadom na správanie sa odsúdeného potrebný alebo disciplinárny trest odsúdený nemôže vzhľadom na svoj zdravotný stav vykonať, možno trest odpustiť. Disciplinárny trest možno odpustiť aj z iných vážnych dôvodov. Disciplinárny trest uložený odsúdenému je oprávnený odpustiť príslušník zboru, ktorý ho uložil, alebo príslušník zboru s vyššou disciplinárnou právomocou. Disciplinárny trest, ktorý bol odpustený, sa nevykoná.

(2) Ak odsúdený prejavuje počas výkonu disciplinárneho trestu ľútosť nad svojím činom a svojím správaním preukazuje účinnú snahu o nápravu alebo z iných vážnych dôvodov, možno od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu upustiť. Pri upustení od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu sa postupuje rovnako ako pri odpustení disciplinárneho trestu.

(3) Odpustením disciplinárneho trestu alebo upustením od výkonu jeho zvyšku sa disciplinárny trest považuje za vykonaný.

§ 61

Zahľadenie disciplinárneho trestu

(1) Disciplinárny trest sa zahladí, ak odsúdený po dobu dvoch rokov po vykonaní disciplinárneho trestu riadne plní svoje povinnosti.

(2) Ak odsúdený splňa podmienky na udelenie disciplinárnej odmeny, môže mu príslušník zboru, ktorý disciplinárny trest uložil, alebo príslušník zboru s vyššou disciplinárnou právomocou namiesto jej udelenia zahladať disciplinárny trest aj pred uplynutím lehoty uvedenej v odseku 1, nie však skôr ako tri mesiace po výkone disciplinárneho trestu.

(3) Ak bol disciplinárny trest zahladený, hľadá sa na odsúdeného, akoby mu disciplinárny trest nebol uložený.

(4) Zahľadenie disciplinárneho trestu podľa odseku 1 až 3 sa vzťahuje aj na disciplinárne tresty uložené odsúdenému v čase, keď bol vo výkone väzby.

SIEDMA HLAVA

PODMIENEČNÉ PREPUSTENIE, PRERUŠENIE VÝKONU TRESTU A UPUSTENIE OD VÝKONU ZVYŠKU TRESTU

§ 62

Podmienečné prepustenie

Odsúdený môže byť z výkonu trestu podmienečne prepustený na slobodu za podmienok ustanovených osobitným predpisom.³⁷⁾ Splnenie podmienok ústav preukazuje v hodnotení odsúdeného.

§ 63**Prerušenie výkonu trestu**

(1) Odsúdenému možno prerušiť výkon trestu podľa osobitného predpisu³⁸⁾ na návrh riaditeľa, ak ochorie na ťažkú chorobu neliečiteľnú v podmienkach výkonu trestu.

(2) Výkon trestu sa preruší vždy tehotnej žene a matke dieťaťa mladšieho ako jeden rok.

§ 64**Upustenie od výkonu zvyšku trestu**

Ak nastanú dôvody podľa osobitného predpisu,³⁹⁾ u odsúdeného možno upustiť od výkonu zvyšku trestu.

§ 65**Opustenie ústavu**

(1) Riaditeľ ústavu môže z naliehavého rodinného dôvodu, najmä pri úmrtí blízkej osoby alebo narodení dieťaťa, a z dôvodu návštevy kultúrnych, osvetových a športových aktivít odsúdenému povoliť opustenie ústavu až na dobu päť dní; to neplatí, ak ide o odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

(2) Opustenie ústavu podľa odseku 1 sa odsúdenému započítava do výkonu trestu.

ÔSMA HLAVA**ÚČASŤ ORGÁNOV A ORGANIZÁCIÍ****§ 66****Účasť orgánov a organizácií na zaobchádzaní**

(1) Pri zaobchádzaní s odsúdeným a plnení úloh spojených s programom zaobchádzania zbor spolupracuje so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, právnickými osobami, fyzickými osobami, záujmovými združeniami občanov, cirkvami, náboženskými spoločnosťami, nadáciami a charitatívnymi organizáciami, ktoré pôsobia v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi;⁴⁰⁾ podmienkou je súhlas riaditeľa ústavu a v určených prípadoch aj predloženie projektu. Odsúdený má právo na poskytnutie pomoci orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately podľa osobitných predpisov.⁴¹⁾

(2) Návšteva povereného zástupcu orgánu alebo organizácie uvedenej v odseku 1 sa nepovažuje za návštevu podľa § 24 ods. 1.

§ 67**Účasť súdu a orgánov činných v trestnom konaní**

Pri výkone svojej právomoci a v súvislosti s konaním je súd, orgán činný v trestnom konaní, vyšší súdny úradník a probačný a mediačný úradník oprávnený navštevovať odsúdeného vo výkone trestu, hovoriť s ním bez prítomnosti tretej osoby a nahliadať do jeho osobného spisu a ďalších písomností, ktoré súvisia s výkonom trestu a ktoré sú potrebné na účely konania.

§ 68**Duchovná služba**

(1) Odsúdený má právo na poskytovanie duchovnej služby v rozsahu a za podmienok podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

(2) Duchovné služby môžu poskytovať len osoby vykonávajúce duchovenskú činnosť na základe poverenia štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

DEVIATA HLAVA

ODLIŠNOSTI VÝKONU TRESTU OSOBITNÝCH KATEGÓRIÍ ODSÚDENÝCH

Prvý oddiel

Osobitné kategórie odsúdených

§ 69

Všeobecné ustanovenie

(1) Osobitné kategórie odsúdených sú mladiství, ženy, cudzinci a osoby bez štátnej príslušnosti, pri ktorých sa prihliada najmä na ich psychické, fyziologické, vekové, etnické a národnostné osobitosti.

(2) Na výkon trestu osobitných kategórií odsúdených sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ak sa ďalej neustanovuje inak.

Druhý oddiel

Výkon trestu mladistvých

§ 70

Všeobecné ustanovenie

(1) Mladistvý⁴³⁾ vykonáva trest v ústave na výkon trestu pre mladistvých.

(2) Vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa môže generálny riaditeľ rozhodnúť, že mladistvý vykoná trest aj v inom ústave, ak je to pre plnenie programu zaobchádzania účelnejšie.

(3) Ubytovacia plocha pre mladistvého je najmenej 4 m².

§ 71

Účel výkonu trestu

(1) Účel výkonu trestu sa u mladistvého plní v súlade s osobitným predpisom.⁴⁴⁾

(2) Ústav vytvorí podmienky na plnenie povinnej školskej dochádzky v súlade s osobitným predpisom.⁴⁵⁾

§ 72

Diferenciácia výkonu trestu a program zaobchádzania

(1) S prihliadnutím na osobnostné vlastnosti, úroveň psychických schopností a resocializačnú prognózu sa mladiství zaraďujú do skupín, v ktorých sa uplatňujú odlišné formy a metódy zaobchádzania.

(2) Pri stanovení obsahu programu zaobchádzania mladistvého sa vždy sleduje zabezpečenie jeho pracovnej kvalifikácie, príprava na samostatný spôsob života a najmä zabránenie nepriaznivého vplyvu väzenského prostredia.

(3) Pri príprave mladistvého na budúce povolanie a jeho zaraďovaní do práce ústav spolupracuje s rodičmi alebo zákonnými zástupcami mladistvého.

(4) Pre mladistvého je povinná účasť na aktivitách programu zaobchádzania, do ktorých je

zaradený. Riaditeľ ústavu na účel účasti mladistvého na vzdelávaní, kultúrno-osvetovej činnosti môže povoliť vychádzku mimo ústavu na čas najviac desať hodín za jeden deň; takú vychádzku môže riaditeľ ústavu povoliť aj bez účasti príslušníka zboru.

(5) Mladistvému možno uložiť disciplinárny trest samoväzby a celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu najviac na desať dní a disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu najviac 14 dní.

(6) Ak bol mladistvému opätovne uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, možno s jeho výkonom začať najskôr po desiatich dňoch od vykonania niektorého z týchto trestov. To neplatí, ak sa mladistvý dopustil disciplinárneho previnenia počas výkonu niektorého z uvedených disciplinárnych trestov a bol mu uložený takýto disciplinárny trest; v takom prípade možno mladistvého podrobiť disciplinárnemu trestu bez prerušenia najviac po dobu 14 dní.

(7) Ak je to z výchovných dôvodov vhodné, môže sa mladistvý aj počas výkonu disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu zúčastňovať na preventívnych, osvetových a jednorazových alebo krátkodobých vzdelávacích aktivitách. Mladistvému zaradenému do denného štúdia nemožno uložiť disciplinárny trest samoväzby a disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu.

(8) Výkon disciplinárnych trestov možno mladistvému aj podmiennečne odložiť so skúšobnou dobou až na tri mesiace.

(9) Skúšobná doba podľa odseku 8 začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho uložení.

§ 73

Dodanie na výkon ochrannej výchovy

Ak súd uložil mladistvému ochrannú výchovu⁴⁶⁾ a je zabezpečený jej výkon, dňom ukončenia výkonu trestu ústav zabezpečí dodanie mladistvého do príslušného výchovného zariadenia.

Tretí oddiel

Výkon trestu žien

§ 74

Výkon trestu žien

(1) Ubytovacia plocha pre odsúdenú ženu je najmenej 4 m²; u tehotnej ženy ju nemožno znížiť.

(2) Odsúdenej žene sa umožňuje každodenné sprchovanie.

(3) Ak bol odsúdenej žene opätovne uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, možno s jeho výkonom začať najskôr po desiatich dňoch od vykonania niektorého z týchto trestov. To neplatí, ak sa odsúdená žena dopustila disciplinárneho previnenia počas výkonu niektorého z uvedených disciplinárnych trestov a bol jej uložený takýto disciplinárny trest; v takom prípade možno odsúdenú ženu podrobiť disciplinárnemu trestu bez prerušenia najviac po dobu 14 dní.

Štvrtý oddiel**Výkon trestu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti****§ 75****Výkon trestu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti**

(1) Cudzinca⁴⁷⁾ po prijatí do výkonu trestu ústav poučí o jeho práve obracať sa na diplomatickú misiu⁴⁸⁾ alebo konzulárny úrad⁴⁹⁾ štátu, ktorého je občanom; osobu bez štátnej príslušnosti ústav poučí o práve obracať sa na diplomatickú misiu,⁴⁹⁾ konzulárny úrad⁵⁰⁾ alebo medzinárodné orgány, ktorých poslaním je chrániť jeho záujmy.

(2) Ústav poučí cudzinca a osobu bez štátnej príslušnosti o práve prijať návštevu predstaviteľa orgánu uvedeného v odseku 1; taká návšteva sa nepovažuje za návštevu podľa § 24 a vykoná sa priamym kontaktom.

(3) Predstaviteľ orgánu uvedeného v odseku 1 môže pri návšteve cudzincovi alebo osobe bez štátnej príslušnosti odovzdať dennú tlač, časopisy alebo knihy uvedené v § 35 ods. 1.

(4) Ústav je povinný poučiť cudzinca a osobu bez štátnej príslušnosti o jeho právach, povinnostiach a o podmienkach výkonu trestu v jazyku, ktorému rozumie.

(5) Pre cudzincov a osoby bez štátnej príslušnosti zabezpečuje ústav neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.⁵⁰⁾

(6) O prijatí cudzinca do výkonu trestu ústav bezodkladne informuje konzulárny úrad štátu, ktorého je občanom.

(7) Pri umiestňovaní cudzinca sa spravidla umožní, aby cudzinci rovnakej národnosti alebo hovoriaci rovnakým alebo podobným jazykom mohli byť spoločne ubytovaní a aby mohli spolu komunikovať v jazyku, ktorý ovládajú.

DESIATA HLAVA**ŠPECIALIZOVANÝ VÝKON TRESTU****Prvý oddiel****Výkon trestu v otvorenom oddelení****§ 76****Výkon trestu v otvorenom oddelení**

(1) Na účel vytvárania priaznivých podmienok na realizáciu programu zaobchádzania možno odsúdeného, ktorý je zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, umiestniť do otvoreného oddelenia.

(2) Obmedzenia odsúdených umiestnených do otvoreného oddelenia sa zmierňujú takto:

- a) odsúdený je zaradený do práce na nestráženom pracovisku,
- b) pohyb odsúdeného v priestoroch otvoreného oddelenia nie je obmedzený, izby ani ubytovne sa na účel obmedzenia pohybu neuzamykajú,
- c) odsúdenému sa v mimopracovnom čase môže povoliť voľný pohyb mimo otvoreného oddelenia,
- d) po pracovnom čase môže odsúdený používať vlastný občiansky odev,
- e) odsúdený môže prijímať návštevu raz za týždeň,
- f) odsúdenému sa môže povoliť vychádzka mimo ústavu, aby navštívil blízke osoby mimo tohto

oddelenia na čas najviac 48 hodín,

g) odsúdenému sa umožní volať prostredníctvom telefónneho automatu bez obmedzenia.

Druhý oddiel

Výkon trestu v špecializovaných oddieloch

§ 77

Všeobecné ustanovenie

(1) Odsúdený, u ktorého je potrebné uplatniť ďalšie metódy a postupy zaobchádzania na účel prehĺbenia individualizácie výkonu trestu alebo vykonať ochranné liečenie, sa zaradí do špecializovaného oddielu.

(2) Na výkon trestu v špecializovanom oddiele sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ak sa ďalej neustanovuje inak.

(3) Špecializované oddiely sú:

- a) nástupný oddiel,
- b) oddiel doživotných trestov,
- c) oddiel špecializovaného zaobchádzania,
- d) oddiel s bezpečnostným režimom,
- e) osobitný oddiel,
- f) uzavretý oddiel,
- g) oddiel odsúdených so zdravotným postihnutím,
- h) výstupný oddiel.

§ 78

Nástupný oddiel a nástupná izba

(1) V ústave sa na účel zabezpečenia adaptácie odsúdeného a oboznámenia sa s podmienkami výkonu trestu zriaďuje nástupný oddiel alebo nástupná izba.

(2) O zaradení odsúdeného do nástupného oddielu alebo nástupnej izby v ústave s maximálnym stupňom stráženia rozhoduje riaditeľ ústavu; odsúdený na doživotný trest a odsúdený určený na výkon trestu v osobitnom oddiele sa do nástupného oddielu alebo nástupnej izby nezaraďuje.

§ 79

Oddiel doživotných trestov

(1) Účelom výkonu doživotného trestu je najmä ochrana spoločnosti pred ďalšou trestnou činnosťou odsúdeného jeho izoláciou v ústave, usmerňovanie jeho správania v súlade s dobrými mravmi a stabilizácia psychického a fyzického stavu.

(2) Odsúdený, ktorému súd uložil doživotný trest, sa umiestni do určeného ústavu a do osobitnej cely, v ktorej spravidla aj pracuje a je ubytovaný sám.

(3) Riaditeľ ústavu môže povoliť odsúdenému, ktorému súd uložil doživotný trest, používať vlastný rádioprijímač a televízny prijímač; náklady spojené s technickou kontrolou, prevádzkou a údržbou znáša odsúdený.

(4) Vychádzky a disciplinárne tresty sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených. Návšteva odsúdeného, ktorému súd uložil doživotný trest, sa spravidla vykonáva bez priameho kontaktu

a za priameho dozoru príslušníka zboru.

(5) Odsúdenému na doživotný trest nemožno zmeniť spôsob výkonu trestu jeho preradením do ústavu so stredným alebo minimálnym stupňom stráženia, prerušiť výkon trestu ani udeliť voľno na opustenie ústavu.

(6) Obmedzenia výkonu trestu odsúdeného, ktorému bol uložený doživotný trest, možno v rámci vnútornej diferenciacie zmierniť.

§ 80

Oddiel špecializovaného zaobchádzania

(1) Pre odsúdených, u ktorých je potrebné uplatňovať ďalšie resocializačné postupy na podporu dosiahnutia cieľov stanovených v programe zaobchádzania, prekonanie krízových stavov, a pre odsúdených, ktorým bolo súdom uložené ochranné liečenie, sa v určenom ústave zriaďuje oddiel špecializovaného zaobchádzania.

(2) Ak je odsúdenému popri treste súdom uložené ochranné liečenie, vykoná sa po nástupe na výkon trestu. Ak sa zabezpečí začatie alebo pokračovanie vo výkone ochranného liečenia ústavnou formou bezprostredne po skončení výkonu trestu, dodá zbor dňom ukončenia výkonu trestu odsúdeného do príslušného zdravotníckeho zariadenia.⁵¹⁾

(3) Ak bolo súdom rozhodnuté o umiestnení odsúdeného do detenčného ústavu⁵²⁾ po výkone trestu alebo počas prerušenia výkonu trestu, postupuje sa primerane podľa odseku 2.

§ 81

Oddiel s bezpečnostným režimom

(1) Do oddielu s bezpečnostným režimom sa umiestni

- a) odsúdený, ktorý sústavne porušuje ústavný poriadok, odmieta plniť svoje povinnosti, pôsobí na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu, ohrozuje bezpečnosť príslušníkov zboru, odsúdených alebo iných osôb, ušiel z výkonu trestu, o útek sa pokúsil alebo ho pripravoval,
- b) odsúdený, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, je splnený dôvod väzby a súd rozhodol o primeranom uplatnení obmedzení podľa osobitného predpisu,⁵³⁾
- c) odsúdený, ktorý svojím nezvládateľným agresívnym správaním ohrozuje svoje zdravie alebo život,
- d) odsúdený, ktorému uložil trest medzinárodný súd⁵⁴⁾ a výkon trestu sa má vykonať na území Slovenskej republiky.

(2) Do oddielu s bezpečnostným režimom možno umiestniť odsúdeného

- a) za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny, a z preventívno-bezpečnostných dôvodov,
- b) ktorý je navrhnutý na disciplinárne potrestanie pre porušenie ústavného poriadku, je podozrivý, že sa dopustil trestného činu, a je predpoklad, že by mohol zmariť riadne vyšetrenie veci, bude v svojej protiprávnej činnosti pokračovať, alebo ak boli voči nemu použité donucovacie prostriedky; takýto odsúdený môže byť umiestnený do oddielu na nevyhnutný čas, najviac však na 24 hodín.

(3) O umiestnení odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom rozhoduje riaditeľ ústavu; to neplatí, ak ide o odsúdeného uvedeného v odseku 1 písm. d).

(4) Odsúdený uvedený v odseku 1 písm. c) sa umiestni do kompenzačnej cely; o takom umiestnení rozhoduje riaditeľ ústavu na odporúčanie lekára.

(5) Opodstatnenosť umiestnenia odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom preskúmava prokurátor a riaditeľ ústavu najmenej raz za šesť mesiacov; to neplatí, ak ide o odsúdeného uvedeného v odseku 1 písm. d).

§ 82

Osobitný oddiel

(1) Do osobitného oddielu sa môžu umiestniť odsúdení podľa § 39 ods. 2 písm. b), d) alebo e) Trestného zákona.

(2) Odsúdenému uvedenému v odseku 1 zaradenému do ústavu s minimálnym stupňom stráženia sa zmierni výkon trestu podľa § 76 ods. 2 písm. a), e) až g).

(3) Odsúdenému uvedenému v odseku 1 zaradenému do ústavu so stredným stupňom stráženia sa zmierni výkon trestu takto:

- a) odsúdený je zaradený do práce spravidla na nestráženom pracovisku mimo ústavu,
- b) odsúdený sa mimo ubytovne pohybuje vo vyhradenom priestore bez dohľadu príslušníka zboru,
- c) odsúdenému možno povoliť opustenie ústavu na účel návštevy kultúrnych, osvetových alebo športových aktivít,
- d) odsúdený môže prijať návštevu raz za dva týždne, počas ktorej môže mať vlastný odev; jej trvanie je obmedzené iba časom vymedzeným v povolení na návštevu,
- e) odsúdenému sa umožní volať prostredníctvom telefónneho automatu podľa § 27 bez obmedzenia,
- f) odsúdenému možno povoliť, aby navštívil blízke osoby mimo ústavu na čas najviac 24 hodín najviac raz za dva mesiace; počas vychádzky mimo ústavu odsúdený sa môže pohybovať iba v určenom mieste.

(4) Odsúdenému uvedenému v odseku 1, zaradenému do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa zmierni výkon trestu takto:

- a) cela sa cez deň spravidla neuzamyká,
- b) návštevu blízkych osôb môže odsúdený prijať raz za mesiac; návšteva sa vykonáva priamym kontaktom a jej trvanie je obmedzené iba časom vymedzeným v povolení na návštevu,
- c) odsúdenému sa umožní volať prostredníctvom telefónneho automatu podľa § 27 bez obmedzenia,
- d) odsúdený môže byť zaradený do práce na nestrážené pracovisko v ústave.

(5) Ustanovenia odsekov 2 až 4 sa nepoužijú, ak odsúdený sústavne porušuje ústavný poriadok, odmieta plniť svoje povinnosti, pôsobí na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ohrozuje bezpečnosť príslušníkov zboru, odsúdených alebo iných osôb a bol za takéto konanie najmenej trikrát v priebehu roka disciplinárne potrestaný; o odňatí a opätovnom priznaní zmiernení uvedených v odsekoch 2 až 4 rozhoduje osobitná komisia určená riaditeľom ústavu. Dôvody trvania odňatia zmiernení komisia prehodnocuje najmenej raz za šesť mesiacov.

§ 83

Uzavretý oddiel

(1) Odsúdený, ktorému bol uložený disciplinárny trest podľa § 52 ods. 2 písm. f) až h), sa

umiestni do uzavretého oddielu.

(2) Uzavretý oddiel je umiestnený oddelene od ostatných ubytovacích priestorov v ústave; v uzavretom oddiele určený príslušník zboru vykonáva nepretržitú službu.

§ 84

Oddiel odsúdených so zdravotným postihnutím

(1) Odsúdeného so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo ťažším zdravotným postihnutím, s dlhodobou závažnou chorobou, ktorá podstatne znižuje jeho pracovnú schopnosť, u ktorého to vyžaduje zdravotný stav, muži starší ako 65 rokov veku a ženy staršie ako 60 rokov veku možno po predchádzajúcom posúdení lekára umiestniť do oddielu pre odsúdených so zdravotným postihnutím. Obmedzenia vyplývajúce z príslušného stupňa stráženia v ústave sa uplatňujú primerane.

(2) Oddiel výkonu trestu odsúdených so zdravotným postihnutím sa zriaďuje v nemocnici; ak to počty odsúdených uvedených v odseku 1 odôvodňujú, môže sa zriadiť aj v ústave.

§ 85

Výstupný oddiel

(1) V ústave sa môže zriadiť výstupný oddiel, do ktorého sa v primeranom čase pred očakávaným skončením výkonu trestu umiestňuje odsúdený, ktorý bol vo výkone trestu spravidla viac ako tri roky, a tiež odsúdený, ktorému treba pomôcť pri vytváraní priaznivých podmienok na samostatný spôsob života; ústav pritom úzko spolupracuje so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, právnickými osobami, fyzickými osobami, záujmovými združeniami občanov, cirkvami, náboženskými spoločnosťami, nadáciami a charitatívnymi organizáciami.

(2) Program zaobchádzania s odsúdeným zaradeným do výstupného oddielu je zameraný na prípravu na plynulý prechod do občianskeho života a samostatný spôsob života po výkone trestu.

(3) Odsúdenému zaradenému do výstupného oddielu sa môže povoliť opustenie ústavu na účel zabezpečenia plynulého prechodu do občianskeho života v trvaní do päť dní, a to aj opakovane; ak ide o odsúdeného v maximálnom stupni stráženia, iba so sprievodom príslušníka zboru.

(4) Odsúdený vykonávajúci trest v otvorenom oddelení sa do výstupného oddielu nezaraďuje.

Tretí oddiel

Samospráva

§ 86

Samospráva

(1) Samospráva odsúdených vedie odsúdených k samostatnému riešeniu problémov, ktoré súvisia so spôsobom ich života v ústave a so zaraďovaním do práce. Samospráva odsúdených napomáha pri dodržiavaní ústavného poriadku, organizovaní a zabezpečovaní kultúrno-osvetovej činnosti, riešení otázok súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a podieľa sa tiež na príprave odsúdených na život po výkone trestu.

(2) Samospráva odsúdených sa zriaďuje v ústavoch s minimálnym stupňom stráženia a v otvorených oddeleniach; v oddieloch uvedených v § 77 až 83 a v ústavoch so stredným stupňom stráženia sa samospráva zriaďuje len vtedy, ak je to účelné. Samosprávu odsúdených si volia odsúdení spravidla na obdobie jedného roka v tajných voľbách.

(3) Vedúci oddelenia výkonu trestu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť o nevymenovaní

člena samosprávy alebo člena samosprávy odvolať.

TRETIA ČASŤ ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU

§ 87

Všeobecná zodpovednosť odsúdeného

Odsúdený zodpovedá za škodu spôsobenú zavineným porušením povinnosti počas výkonu trestu na majetku štátu v správe ústavu; ak škoda neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy,³⁰⁾ o náhrade škody rozhoduje riaditeľ ústavu.

§ 88

Zodpovednosť odsúdeného za škodu spôsobenú pri plnení pracovných úloh

Odsúdený zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil zboru zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním v rozsahu a za podmienok ustanovených v Zákonníku práce.⁵⁵⁾

§ 89

Zodpovednosť za škodu spôsobenú odsúdenému pri plnení pracovných úloh

(1) Za škodu, ktorá vznikla odsúdenému porušením právnych povinností, pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, zodpovedá odsúdenému zbor podľa Zákonníka práce;⁵⁵⁾ rovnako zodpovedá odsúdenému za škodu na odložených veciach, pri odvracaní škody a vzniknutú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

(2) Výkon prác pre ústav, výkon prospešných prác mimo ústavu a pracovná terapia sa z hľadiska zodpovednosti za škodu nepovažujú za plnenie pracovných úloh. Ak došlo k poškodeniu zdravia alebo smrti úrazom, nejde o pracovný úraz; v takom prípade zbor zodpovedá za spôsobenú škodu podľa Občianskeho zákonníka.⁵⁶⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ TROVY VÝKONU TRESTU

§ 90

Všeobecné ustanovenie

(1) Odsúdený je povinný uhradiť trovy výkonu trestu.⁵⁷⁾

(2) Od povinnosti podľa odseku 1 je odsúdený oslobodený

- a) počas nezaradenia do práce, ak túto skutočnosť odsúdený svojim konaním nezavinil sám a ústav ho nemohol pre nedostatok pracovných príležitostí zaradiť do práce,
- b) do dovŕšenia veku skončenia povinnej školskej dochádzky ustanoveného osobitným predpisom,⁵⁸⁾
- c) počas zaradenia do vzdelávacích aktivít, ak nebol zaradený do práce a súčasne neodmietol výkon prác pre ústav alebo výkon prospešných prác mimo ústavu,
- d) počas účasti ako svedka na súdnom konaní,
- e) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.⁵⁴⁾

§ 91**Úhrada zavinených trov výkonu trestu**

(1) Odsúdený je povinný uhradiť tiež zavinené trovy výkonu trestu

- a) za výkon disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu a disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby,
- b) ak neodôvodnene odmietol pracovať alebo počas pracovnej zmeny nepodal žiadny pracovný výkon, čím zavinené spôsobil, že sa trovy výkonu trestu nemohli uhradiť zrážkou z jeho pracovnej odmeny,
- c) za obdobie liečebnej starostlivosti, ak si úmyselne spôsobil alebo inému dovolil spôsobiť mu ujmu na zdraví, bez závažných dôvodov sa odmietol podrobiť lekárskemu zákroku, na ktorý dal podnet alebo predchádzajúci súhlas, alebo opakovane porušil liečebný režim,
- d) za dobu trvania predvedenia pred orgán činný v trestnom konaní alebo súd ako účastník konania alebo ak bol na tento účel prechodne premiestnený do iného ústavu, hoci bol príslušným orgánom poučený, že jeho účasť na úkone alebo pojednávaní nie je nevyhnutná, a z tohto dôvodu nepracoval.

(2) Výška zavinených trov výkonu trestu za každý aj začatý deň podľa odseku 1 je jedna štyridsatina zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu;¹⁹⁾ suma sa zaokrúhľuje tak, že halierové sumy do 50 halierov vrátane sa zaokrúhľujú smerom nadol a halierové sumy nad 50 halierov smerom nahor.

§ 92**Úhrada zvýšených trov výkonu trestu**

(1) Odsúdený je povinný uhradiť zvýšené trovy na svoje stráženie, dopravu, pátranie alebo predvedenie vynaložené ústavom, ak

- a) si spôsobil úmyselne alebo inému dovolil spôsobiť mu ujmu na zdraví, bez závažných dôvodov odmietol podrobiť sa lekárskeму zákroku, na ktorý dal podnet alebo predchádzajúci súhlas, opakovane porušil liečebný režim alebo ak inému odsúdenému spôsobil ujmu na zdraví a ústavu vznikli zvýšené trovy na stráženie, náklady na dopravu a predvedenie do zdravotníckeho zariadenia,
- b) trval na predvedení pred orgán činný v trestnom konaní alebo súd ako účastník konania alebo bol na tento účel prechodne premiestnený do iného ústavu, hoci bol poučený, že jeho účasť na úkone alebo pojednávaní nie je nevyhnutná,
- c) navštívil odsúdeného alebo obvineného v inom ústave.

(2) Odsúdený je povinný uhradiť zvýšené trovy výkonu trestu, ktoré vynaložil ústav a Policajný zbor pri pátraní po ňom alebo pri jeho predvedení, ak ušiel, nedovolené sa vzdialil z nestráženého pracoviska, otvoreného oddelenia alebo sa bezdôvodne včas nevrátil z voľna na opustenie ústavu podľa § 50 ods. 3 písm. f). Úhrada zvýšených trov výkonu trestu je príjmom ústavu.

§ 93**Spoločné ustanovenia**

(1) Od vymáhania zavinených trov výkonu trestu, zvýšených trov výkonu trestu a od sumy určenej na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu možno upustiť, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁵⁹⁾

(2) Zavinené trovy výkonu trestu, zvýšené trovy výkonu trestu a sumy určené na náhradu škody

na majetku štátu v správe ústavu možno odpustiť, ak bol odsúdený vyhostený alebo vydaný do cudziny, ak je zrejmé, že ďalšie vymáhanie trov spojených s výkonom väzby by bolo neúčelné a nehospodárne.

(3) Ak odsúdený zomrel, pri vymáhaní zavinených trov výkonu trestu, zvýšených trov výkonu trestu a sumy určenej na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu sa postupuje podľa Občianskeho zákonníka.⁶⁰⁾

PIATA ČASŤ PREPUSTENIE Z VÝKONU TRESTU

§ 94 Prepustenie z výkonu trestu

(1) Ústav prepustí odsúdeného z výkonu trestu, ak

- a) sa skončila doba výkonu trestu ustanovená vo vykonateľnom rozhodnutí súdu a nebolo vydané nariadenie súdu na výkon ďalšieho trestu,
- b) súd alebo prokurátor písomne nariadil, aby bol odsúdený prepustený na slobodu,
- c) tak rozhodol prezident Slovenskej republiky pri udeľovaní milosti,
- d) tak písomne nariadil minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) alebo generálny prokurátor Slovenskej republiky.

(2) Ak odsúdený nemá pri prepustení z výkonu trestu odev a obuv zodpovedajúce klimatickým podmienkam alebo peňažné prostriedky na svojom konte na ich zakúpenie, ústav odsúdenému bezplatne poskytne primeraný odev a obuv.

(3) Odsúdenému, ktorý nemá dostatok peňažných prostriedkov na cestovné a stravné podľa § 28 ods. 2, ústav môže zo svojho rozpočtu poskytnúť stravu alebo stravné na jeden deň, nenávratný peňažný príspevok na cestovný lístok alebo cestovný lístok na území Slovenskej republiky.

ŠIESTA ČASŤ ÚMRTIE ODSÚDENÉHO

§ 95 Postup pri úmrtí odsúdeného

(1) Každý, kto sa dozvedel o úmrtí odsúdeného alebo našiel mŕtve telo odsúdeného v miestach, kde sa vykonáva trest, je povinný takú skutočnosť bezodkladne oznámiť riaditeľovi ústavu alebo ním určenému príslušníkovi zboru.

(2) Odsúdený vo výkone trestu si povinnosť podľa odseku 1 splní, ak takú skutočnosť oznámi ktorémukolvek príslušníkovi zboru.

(3) Riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru pri úmrtí podľa odseku 1 ďalej postupuje podľa osobitných predpisov;⁶¹⁾ vždy však vyrozumie súd, prokurátora, ktorý vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave, blízku osobu zomretého a generálne riaditeľstvo.

SIEDMA ČASŤ DOZOR A KONTROLA NAD VÝKONOM TRESTU

§ 96 Dozor prokurátora

Dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu.⁶²⁾

§ 97**Kontrola**

(1) Kontrolu výkonu trestu v ústave vykonávajú:

- a) Národná rada Slovenskej republiky,
- b) minister a osoby ním poverené,
- c) generálny riaditeľ a osoby ním poverené,
- d) právnické osoby alebo fyzické osoby, ak tak ustanovuje osobitný predpis alebo medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.⁶³⁾

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutá povinnosť zboru v rozsahu jeho pôsobnosti vykonávať vlastnú kontrolnú činnosť.

ÔSMA ČASŤ**SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****§ 98****Spoločné ustanovenia**

(1) Ustanovenia tohto zákona sa na odsúdených umiestnených v nemocnici, v zdravotníckom zariadení, v ústave alebo v inom zdravotníckom zariadení uplatňujú primerane podľa zdravotného stavu odsúdeného, odporúčania lekára a prostredia, v ktorom sa odsúdený nachádza.

(2) Príbuzenský vzťah je blízka osoba povinná preukázať overeným výpisom z matriky, sobášnym listom alebo iným úradne overeným dokladom. Ak odsúdený žil pred nástupom na výkon trestu ako druh a družka, predloží druh alebo družka úradne overené potvrdenie o prihlásení k trvalému pobytu a zdieľaní spoločnej domácnosti s odsúdeným.⁶⁴⁾

(3) Na účely ochrany života a zdravia odsúdených, príslušníkov zboru a iných osôb možno cely v oddiele s bezpečnostným režimom, v uzavretom oddiele, oddiele doživotných trestov, určené cely v oddiele špecializovaného zaobchádzania a dekompenzačnej cely vybaviť kamerovým systémom; o tejto skutočnosti musí byť odsúdený oboznámený v ústavnom poriadku.

(4) Ak sa vedie proti odsúdenému počas výkonu trestu trestné stíhanie, postupuje sa podľa osobitného predpisu.⁵³⁾

(5) Ak sa odsúdený bez závažných dôvodov nevrátil v určenom termíne z mimoriadneho voľna na opustenie ústavu podľa § 51, opustenia ústavu podľa § 65 alebo § 85 ods. 3 alebo vychádzky mimo ústavu podľa § 72 ods. 4 alebo § 76 ods. 2 písm. f), čas, po ktorý sa neoprávnene zdržiaval mimo ústavu, sa do výkonu trestu nezapočítava.

§ 99**Osobné údaje a odoberanie identifikačných znakov**

(1) Zbor je oprávnený na účely zabezpečenia činností súvisiacich s účelom výkonu trestu spracovávať osobné údaje v rozsahu identifikačných znakov a údajov podľa osobitného predpisu,⁶⁵⁾ ako aj anamnestických údajov, údajov o mene, priezvisku, rodnom priezvisku, predchádzajúcom mene a predchádzajúcom priezvisku, ak ich má odsúdený zmenené, dátume narodenia, rodnom čísle, bydlisku a pobyte odsúdeného, príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine a náboženskom vyznaní odsúdeného; osobné údaje o príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine a náboženskom vyznaní odsúdeného môže spracovávať po jeho predchádzajúcom súhlase.

(2) Údaje podľa odseku 1 spracováva stredisko psychodiagnostickej a konzultačnej činnosti.

(3) Odsúdený je povinný na výzvu podrobiť sa úkonom súvisiacim s odobratím fyzických, fyziognomických a biologických identifikačných znakov a psychologickému vyšetreniu v stredisku psychodiagnostickej a konzultačnej činnosti.

§ 100

Spoločné ustanovenia o konaní

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, všeobecný predpis o správnom konaní⁶⁶⁾ sa použije pri rozhodovaní o

- a) disciplinárnom treste,
- b) zavinených trovách a zvýšených trovách výkonu trestu,
- c) náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu,
- d) zhabaní veci.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 písm. b) až d) vydá riaditeľ ústavu.⁶⁷⁾

(3) Odvolanie proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemá odkladný účinok.

(4) Rozhodnutie, ktorým sa uložila povinnosť odsúdenému uhradiť zavinené trovy výkonu trestu, zvýšené trovy výkonu trestu a sumu určenú na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu, vykonáva zrážkami zo mzdy alebo prikázaním pohľadávky generálne riaditeľstvo alebo ústav, ktorý pohľadávku spravuje.

(5) Rozhodnutie podľa odseku 1 vykonáva zrážkami zo mzdy ústav, ktorý pohľadávku spravuje, alebo generálne riaditeľstvo podľa osobitných predpisov.

(6) Štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré z úradnej moci alebo vzhľadom na predmet svojej činnosti vedú evidenciu osôb a majetku, sú povinné oznámiť generálnemu riaditeľstvu zboru na jeho písomnú žiadosť údaje potrebné na účely rozhodovania v správnom konaní.

(7) Iné právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré majú údaje, listiny a iné veci, ktoré sú potrebné na účely rozhodovania v správnom konaní, ak to možno od nich požadovať, sú povinné generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť tieto údaje poskytnúť, listiny a veci vydať alebo vypožičať.

(8) Poštový podnik²³⁾ je povinný oznámiť generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť údaje potrebné na účely rozhodovania v správnom konaní, najmä totožnosť osôb, ktoré majú prenajaté poštové priečinky, údaje o počte tam došlých zásielok a o ich odosielateľoch, úhrn súm doručených povinnému poštovému podniku alebo do jeho poštového priečinka, totožnosť prijímateľa zásielok poste restante, alebo umožniť príslušníkovi zboru alebo zamestnancovi zboru z generálneho riaditeľstva tieto údaje získať v poštovom podniku a správnosť údajov oznámených poštovým podnikom na mieste preveriť.

(9) Poistovne sú povinné oznámiť generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť výplaty poisťných plnení odsúdeným.

(10) Banka a pobočka zahraničnej banky je povinná generálnemu riaditeľstvu zboru na jeho žiadosť poskytnúť podľa osobitného predpisu⁶⁸⁾ údaje nevyhnutné na účely výkonu rozhodnutia pri vymáhaní úhrady zavinených trov výkonu trestu, úhrady zvýšených trov výkonu trestu a náhrady škody na majetku štátu v správe ústavu od odsúdeného, ktorý je klientom banky alebo pobočky

zahraničnej banky.

§ 101

Výkon postupne uložených trestov

Tresty sa vykonávajú v poradí, v akom boli ústavu doručené nariadenia výkonu trestu.

§ 102

Splnomocňovacie ustanovenia

(1) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o

- a) prijímaní, umiestňovaní, premiestňovaní, podmiennečnom prepustení a prepustení odsúdených,
- b) vnútornej diferenciacii,
- c) zaobchádzaní s odsúdenými,
- d) zabezpečovaní práv odsúdených,
- e) zaraďovaní odsúdených do práce,
- f) zabezpečení poriadku a bezpečnosti v ústavoch,
- g) disciplinárnych odmenách, disciplinárnych trestoch, rozsahu disciplinárnej právomoci, zhabaní vecí a disciplinárnom konaní,
- h) účasti orgánov a organizácií na výkone trestu,
- i) výkone trestu pri niektorých kategóriách odsúdených a o špecializovanom výkone trestu,
- j) podmienkach a výkone ochranného liečenia nariadeného súdom počas výkonu trestu,
- k) nakladaní s peňažnými prostriedkami odsúdeného,
- l) určenie výšky a náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu, trov výkonu trestu, zavinených trov výkonu trestu a zvýšených trov výkonu trestu u odsúdených,
- m) zrážkach z pracovnej odmeny, výške a použití vreckového a úložného a poradí zrážok u odsúdených,
- n) zrážkach a rozdeľovaní dôchodkov odsúdených,
- o) osobitných podmienkach financovania a vykonávania činností zameraných na zaraďovanie odsúdených do práce.

(2) Minister je oprávnený vydať súhlas na overovanie nových, od tohto zákona odchylných metód pri zaobchádzaní s odsúdenými, ak uplatnenie takých metód znamená pre odsúdených zmiernenie obmedzenia ich občianskych práv.

(3) Minister je oprávnený vydať súhlas na zriadenie špecializovaného oddelenia, v ktorom môže byť odsúdená žena na jej žiadosť povolené, aby vo výkone trestu mala pri sebe a starala sa o svoje dieťa staršie ako jeden rok spravidla do troch rokov, výnimočne až do piatich rokov jeho veku; to neplatí, ak dieťa bolo súdom zverené do výchovy inej osoby.

Prechodné ustanovenia

§ 103

(1) Ak odsúdený požiadal pred 1. januárom 2006 o nákup potravín, vecí osobnej potreby alebo o vykonanie iných finančných operácií a o žiadosti nebolo ešte rozhodnuté, postupuje sa podľa tohto zákona; ak o žiadosti už bolo rozhodnuté, pri nákupe potravín a vecí osobnej potreby alebo

pri vykonávaní iných finančných operáciách sa postupuje podľa doterajších predpisov.

(2) Ak odsúdený zavinene spôsobil škodu na majetku štátu v správe ústavu pred 1. januárom 2006 a o náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu riaditeľ ústavu ešte nerozhodol, návrh nebol podaný na súd alebo súd ešte o návrhu nerozhodol, postupuje sa podľa doterajších predpisov.

(3) Ak odsúdený nastúpil na výkon disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby pred 1. januárom 2006 a výkon disciplinárneho trestu trvá aj po 1. januári 2006, zavinené trovy výkonu trestu sa vypočítavajú oddelene. Doba od nástupu na výkon disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo umiestnenia do samoväzby do účinnosti tohto zákona sa odsúdenému predpíše ako pohľadávka zboru vo výške ustanovenej podľa doterajších predpisov a doba výkonu disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo umiestnenia do samoväzby sa odsúdenému predpíše podľa § 91.

(4) Ak odsúdený pred 1. januárom 2006 zavinil, že z jeho pracovnej odmeny alebo nemocenského podľa doterajších predpisov nemohli byť vykonané zrážky na úhradu trov výkonu trestu podľa doterajších predpisov a riaditeľ ústavu o nich ešte právoplatne nerozhodol pred 1. januárom 2006, vypočítajú sa odsúdenému po 1. januári 2006 vo výške ustanovenej podľa doterajších predpisov.

(5) Ak dôvod uvedený v odseku 4 vznikol pred 1. januárom 2006 a trvá aj po 1. januári 2006, odsúdený je povinný uhradiť zavinené trovy výkonu trestu; trovy sa vypočítajú oddelene. Zavinené trovy výkonu trestu od vzniku dôvodu podľa odseku 4 sa na základe rozhodnutia riaditeľa ústavu vypočítajú vo výške ustanovenej podľa doterajších predpisov. Zavinené trovy výkonu trestu od 1. januára 2006 až do doby ich ukončenia podľa odseku 4 sa odsúdenému predpíše podľa § 91.

(6) Odsúdený nie je povinný zo zostatku pohľadávky zboru za zavinené trovy výkonu trestu, zvýšené trovy výkonu trestu a zo sumy určenej na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu predpísané od 1. septembra 2002 nahradiť úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.⁶⁹⁾

§ 104

Ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú aj na výkon trestu, ktorý bol právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona, a výkon trestu trvá aj po účinnosti tohto zákona, ak § 103 neustanovuje inak.

§ 105

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení zákona č. 173/1968 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 47/1973 Zb., zákona č. 179/1990 Zb., zákona č. 79/1992 Zb., zákona č. 296/1993 Z. z., zákona č. 33/1994 Z. z., zákona č. 451/2002 Z. z. a zákona č. 171/2003 Z. z.,
2. vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 125/1994 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení vyhlášky č. 502/2002 Z. z.,
3. vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 341/1996 Z. z. o osobitných podmienkach financovania a vykonávania činnosti zameranej na zamestnávanie odsúdených v strediskách vedľajšieho hospodárstva a vo vnútornej prevádzke organizačných zložiek Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky.

Čl. II

Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení zákona č. 422/2002 Z. z., zákona č. 166/2003 Z. z., zákona č. 537/2004 Z. z. a zákona č. 581/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 1 písm. r) sa za slová „ak tak ustanovuje“ vkladajú slová „tento zákon alebo“.
2. § 4 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Zbor prejednáva priestupky spáchané

- a) v objekte zboru, ktorého ochranu a stráženie zabezpečuje zbor,
- b) pri rušení výkonu strážnej služby v blízkosti objektu uvedeného v písmene a) alebo počas eskortovania obvineného alebo odsúdeného, ak strážnu službu alebo eskortovanie vykonáva zbor,
- c) obvinenými vo výkone väzby a odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú spáchané počas výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.“

3. V § 35 ods. 1 sa za písmeno c) vkladá písmeno d), ktoré znie:

„d) na spútanie obvineného alebo odsúdeného pri vyvedení alebo predvedení v odôvodnených prípadoch z bezpečnostných dôvodov,“.

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno e).

4. V § 47 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Minister môže po dohode s ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky poveriť zbor strážením zdravotníckych zariadení, v ktorých sa vykonáva ochranné liečenie alebo detencia, ktoré boli uložené súdom v trestnom konaní.“.

Doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 6 a 7.

5. Za § 67 sa vkladá § 67a, ktorý znie:

„§ 67a

Zbor môže používať osobitné farebné vyhotovenie a označenie služobných motorových vozidiel. Osobitné farebné vyhotovenie a označenie služobných motorových vozidiel určí minister.“.

Čl. III

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z. a zákona č. 5/2005 Z. z. sa mení takto:

V § 14 ods. 5 písmeno d) znie:

- „d) spôsobe vzdelávania občanov vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky,“.

Čl. IV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení zákona č. 451/2002 Z. z. a zákona č. 171/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 2, § 5 ods. 3 písm. b), § 7, § 8 ods. 2, § 9 ods. 1 a 2, § 10 ods. 4, § 11 ods. 2, § 12a ods. 1, § 16 ods. 1 a § 27 ods. 4 písm. b) sa za slová „orgán činný v trestnom konaní“ v príslušnom gramatickom tvare vkladajú slová „alebo súd“ v príslušnom gramatickom tvare.
2. V § 4 odsek 7 znie:

„(7) Obvineného možno premiestniť do iného ústavu len na písomný príkaz prokurátora alebo súdu; ak je to potrebné na zaistenie bezpečnosti a poriadku alebo ochrany zdravia alebo života obvineného alebo inej osoby, aj na písomný príkaz generálneho riaditeľa zboru, o čom ústav upovedomí orgán činný v trestnom konaní alebo súd. O premiestnení obvineného ústav bezodkladne upovedomí obhajcu, a ak premiestnenie trvá dlhšie ako 48 hodín, aj rodinného príslušníka obvineného.“.

3. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7

Predvedenie obvineného

(1) Príslušník zboru predvedie obvineného v ústave pred orgán činný v trestnom konaní, súd, osoby a orgány uvedené v § 25 a 26 a probačného a mediáčného úradníka na základe ich žiadosti. Pred iné orgány alebo osoby možno obvineného predviesť len po predchádzajúcom súhlase orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu.

(2) Riaditeľ ústavu zabezpečí, aby určený príslušník zboru mohol rozhovor medzi obvineným a osobou alebo orgánom, pred ktorý je predvedený, vidieť, nie však počuť.

(3) Obvinený, ktorý je vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b) alebo ods. 2 písm. b) Trestného poriadku (ďalej len „kolúzna väzba“), sa predvedie pred probačného a mediáčného úradníka po predchádzajúcom súhlase orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu.

(4) Príslušník zboru predvedie obvineného mimo ústavu na základe žiadosti orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu.

(5) Obvinený sa predvedie pred orgán činný v trestnom konaní alebo súd na vykonanie úkonov trestného konania mimo ústavu na základe ich žiadosti; ak nie je žiadateľom prokurátor alebo súd, iba so súhlasom prokurátora alebo súdu. Od odovzdania až do návratu obvineného do ústavu zodpovedá za jeho stráženie a plnenie účelu väzby ten orgán, ktorému bol obvinený odovzdaný, ak eskortu nezabezpečuje zbor.“.

4. § 8 vrátane nadpisu znie:

„§ 8

Styk s obhajcom a inými osobami

(1) Obvinený v ústave má právo stýkať sa osobne s obhajcom v čase a rozsahu ustanovenom v ústavnom poriadku bez prítomnosti tretej osoby a môže byť s ním v písomnom styku bez obmedzenia.

(2) Obvinený má právo stýkať sa tiež s advokátom alebo inou osobou, ktorá ho zastupuje v inej právnej veci; ak ide o obvineného v kolúznej väzbe, vyžaduje sa predchádzajúci súhlas orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý si môže vyhradiť svoju prítomnosť.

(3) Riaditeľ ústavu zabezpečí, aby určený príslušník zboru mohol rozhovor medzi obvineným a obhajcom alebo advokátom vidieť, nie však počuť. Ak ide o inú osobu, ktorá zastupuje obvineného v právnej veci, určený príslušník zboru sa zúčastní rozhovoru obvineného s touto osobou.“.

Zároveň sa vypúšťa poznámka pod čiarou k odkazu 5.

5. V § 9 ods. 3 a § 10 ods. 2 sa slová „obzvlášť závažného trestného činu^{5a)}“ nahrádzajú slovami „obzvlášť závažného zločinu“ a slová „výnimočný trest“ sa nahrádzajú slovami „trest odňatia slobody na doživotie“.

Zároveň sa vypúšťa poznámka pod čiarou k odkazu 5a.

6. § 28 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Sudcom sa podľa tohto zákona rozumie aj sudca pre prípravné konanie, ak z jednotlivého ustanovenia zákona nevyplýva niečo iné.“

Čl. V **Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2006 okrem § 18 ods. 3 a § 27 v čl. I, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2007.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení zákona č. 581/2004 Z. z.
- 2) § 48 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.
- 3) § 117 zákona č. 300/2005 Z. z.
Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákon č. 4/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 5) § 68 ods. 3 zákona č. 4/2001 Z. z.
- 6) Napríklad § 11 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí, vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 79/1997 Z. z. o opatreniach na predchádzanie prenosným ochoreniam v znení neskorších predpisov, zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 7) § 130 ods. 5 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 8) § 48 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 9) § 411 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok.
- 10) § 10 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z.
- 11) § 13e zákona č. 272/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 12) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb. o Viedenskom dohovore o diplomatických stykoch.
Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb. o Viedenskom dohovore o konzulárnych stykoch.
- 13) § 4 ods. 6 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách.
- 14) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 15) Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 720/2004 Z. z.
Zákon č. 576/2004 Z. z.
- 16) Napríklad zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, § 29 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 17) § 278 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 451/2002 Z. z.
§ 1 ods. 1 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 89/1997 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia.
- 18) Zákon č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 20) Napríklad zákon č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 79/1997 Z. z. v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 54/2000 Z. z.
- 21) Zákon č. 576/2004 Z. z.
- 22) Zákon č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 23) § 5 zákona č. 507/2001 Z. z. v znení zákona č. 15/2004 Z. z.

- 24) Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 25) § 53 zákona č. 4/2001 Z. z.
- 26) Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 27) § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 4/2001 Z. z.
- 28) Napríklad zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 29) Napríklad Občiansky súdny poriadok, zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
- 30) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.
- 31) § 52 ods. 5 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 32) Čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.
- 33) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 34) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 35) § 10 zákona č. 301/2005 Z. z.
- 36) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach, zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 242/1998 Z. z., zákon č. 4/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 37) § 66 a 67 zákona č. 300/2005 Z. z.
§ 415 až 417 zákona č. 301/2005 Z. z.
- 38) § 412 zákona č. 301/2005 Z. z.
- 39) § 413 zákona č. 301/2005 Z. z.
- 40) Napríklad zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z., zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.
- 41) Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 42) § 9 zákona č. 308/1991 Zb.
Zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o duchovnej službe katolíckym veriacim v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky (oznámenie č. 648/2002 Z. z.).
- 43) § 94 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 44) § 97 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 45) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 46) § 102 až 104 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 47) § 1 ods. 2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 48) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb.
- 49) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb.

- 50) Zákon č. 580 /2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 718/2004 Z. z.
- 51) § 74 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 52) § 81 zákona č. 300/2005 Z. z.
- 53) § 84 zákona č. 301/2005 Z. z.
- 54) Napríklad Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu (oznámenie č. 333/2002 Z. z.).
- 55) Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.
- 56) Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- 57) § 555 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z.
- 58) Zákon č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 59) § 6a ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.
- 60) § 470 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 61) Napríklad § 41 zákona č. 576/2004 Z. z., § 48 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 62) § 18 zákona č. 153/2001 o prokuratúre.
- 63) Napríklad Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (oznámenie č. 26/1995 Z. z.).
- 64) Napríklad zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 65) § 29 zákona č. 4/2001 Z. z.
- 66) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 67) § 46 zákona č. 71/1967 Zb.
- 68) § 91 ods. 4 písm. f) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 69) § 6 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z.

